16 పేజీలు అణా: సం॥ చందా రు 4: R. No. M. 3152

జమీన్‌రైతు

ఈ వారంలో—
1. నెల్లూరు ముచ్చట్లు.
2. మన నటులు.
3. సూయజు కాల్వ.
4. కథ: త్యాగం.
5. వెంకటగిరి గొడవలు.
6. మళ్లీ గాంధీ నాయకుడే కాడా?

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 13—9—40. | సంచిక 37

యుద్ధ దుందుభులు ★

ఆంగ్లో-జర్మను వైమానిక ఘోరసంగ్రామం— రుమేనియాలో నూతనపాలకవర్గం — ఇండోచైనా గొడవ — అమెరికా, రష్యాలకుసంధి? — డీగాలుసేనానికి వేగాండువిరుగుడు — ఏడెను, సూయజులపై బాంబులు — హైఫా, టెలవీవులపై బాంబులు—ఇటాలియను పట్టణాలపై బ్రిటిషు వైమానికదాడి బాల్టికు సముద్రంలో సోవియటు నావికా సన్నాహము — మెక్సికోలో కార్డెనాసుగారి పదచ్యుతి, ఆల్మజాను అధ్యక్షత.

ఆంగ్లో - జర్మనువైమానిక ఘోరసంగ్రామం:

శనివారంనాటి రాత్రినుండి లండనుపై వైమానికదాడి విపరీతంగా జరుగుతున్నది. 11 గంటలు, పదిగంటలు అనగా యించుమించు రాత్రియంతా కొన్నివందల విమానాలు పాల్గొంటూ దాడిసల్పినవి. పార్లమెంటు భవనంమీదకూడ ఆంగ్ల - జర్మను విమానాలకు యుద్ధంజరిగింది. శనివారంనాటి దాడివల్ల కల్గినఫలితం 1400 మంది మృతి, 400 మందికి గాయములు. ఆ తర్వాత లెక్కలు ఎక్కువగా ఏమీ ప్రకటనగాలేదు. భూగర్భ విశ్రాంతి గృహంలోకికూడా కొన్ని జర్మను బాంబులువెళ్లి ధ్వంసంచేసినవట. ఒకచోట జర్మను బాంబులు వేసిన సంటప్రదేశంలో 4, 5 బస్సులు మలభంగా పట్టుబడవట. వీధిలో పోయే బస్సులోని రేడియోమీటరు ఒకమేడమీది రెండవ అంతస్థులో పడిందట. ఒక స్త్రీ చేతిమీద కిటికీగాజు పెంకులుబడి కోసుకున్నవి. ధైర్యంగా ఆమె నిలబడి "నాచేయి కోసుకున్నది, పోనీలే, హిట్లరు నన్నేమిచంపగలడా?" అన్నదట. లండనులోని రెండు మ్యూజియములు, ఒక హాస్పిటలు దెబ్బతిన్నవి. లండను పౌరులుమాత్రం ధైర్యంగా ఉత్సాహవంతంగానే వున్నారు.

బెర్లినుపైన, జర్మను పార్లమెంటు భవనంపైన, బోలోను, కలేరేవుపట్నాలపైన బ్రిటిషు విమానాలు తీవ్రమైన దాడిసల్పినవని వార్తలు వస్తున్నవి. వీటివల్ల ఏమీ చెప్పుకోదగిన నష్టం కల్గలేదని చెప్పే జర్మను రేడియోవార్త అబద్ధమని బ్రిటిషురేడియో ప్రకటిస్తున్నది. బ్రిటిషు వార్తాసంస్థల సంకేతప్రకారం జర్మనీలో బ్రిటిషు వైమానికదాడివల్ల బాగా జననష్టం కలిగింది, విమానాశ్రయాలు, మిలిటరీకేంద్రాలుగూడ ధ్వంసమయినవి.

రుమేనియాలో నూతన పాలకవర్గం:

రుమేనియాగతి, ఉభయ భ్రష్టత్వం, ఉపరి సన్యాసం అయింది. సహజంగా మొదటినుంచీ, జర్మనీకైనా, లేక సోవియట్ రష్యాకైనా నమ్మకొని సంచరించవలసినరాజకీయస్థితి రుమేనియాది. అందుకు భిన్నంగా, వీటిరెంటిని త్రోసిపుచ్చి, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సులతో కలసి, రుమేనియా తన విదేశాంగ నీతిని నిర్ణయించుకుంటూ, జర్మనీ చేతిలోగాని, రష్యాచేతిలోగానీ, పడకుండా తప్పించుకొని తిరుగవచ్చునని రుమేనియా ఆలోచించినది. కాని కాలచక్రం తిరిగిపోయి రుమేనియా జర్మనీకి దాసోహం అని, దొబ్రూడ్జాప్రాంతాన్ని బల్గేరియాకు, ట్రాన్సిల్వేనియా ప్రాంతాన్ని హంగరీకి, ఇచ్చివేయవలసి వచ్చింది.

ట్రాన్సిల్వేనియా రైతుల కెంతమాత్రం హంగరీలో చేరడానికి కిష్టంలేదు. వారి నాయకుడు డాక్టరు మనూ ఆ విషయాన్ని ఎలుగెత్తి చాటినాడు. లాభంలేకపోయింది. దేశమంతా అసంతృప్తి ప్రబలిపోయింది. బ్రహ్మాండమైన ప్రజాప్రదర్శనాలు చెలరేగినవి. కరోలురాజును నిందిస్తూ పత్రికా ప్రకటనలు, వేలకువేలు కరపత్రములు వెల్వడినవి. ప్రదర్శనాలు జరిపే ప్రజలకు పోలీసులకు సంఘర్షణలుకూడ జరుగవలసివచ్చింది. ఇటలీ హంగరీ రాయబారుల కార్యాలయాలు, పోలీసుల అడ్డులేకపోతే, మసిలో గలిసిపోయేవి.

కరోలురాజు చివరికి దేశంనుంచి వెళ్లిపోయినాడు. కుమారుడు మైకేలు రాజైనాడు. జనరల్ అంటొనెస్కూ మంత్రి అయినాడు. పేరుకు మైకేలు రాజు. అంటొనెస్కు డిక్టేటరు (నియంత) అయినాడు. రోజా ఒక్కొక్క డిక్రీవల్ల రాజుగారికుండే సర్వాధికారాల నన్నిటిని అంటొనెస్కూ లాగేసుకుంటున్నాడు. ఈయన ఖరను గార్డ్సు అను ఒక మిలిటరీ ప్రజాపార్టీ మద్దతువల్ల పయికివచ్చినాడు. మానుగారి రైతుపార్టీకూడ తాత్కాలికంగా ఈయనగారిని సపోర్టు చేస్తున్నది. అయితే ఎంతకాలం రుమేనియా ప్రజలు ఈయనగారి నిరంకుశత్వాన్ని, సహిస్తారనేది ముమ్ముందు విచారించవలసియున్నది.

ఇండోచైనా గొడవ:

ఫ్రాన్సుపతనమైనప్పటినుండి ఇండోచైనానుండి రోజుకొక వార్త వస్తున్నది. మొట్టమొదట్లో, జర్మనీ ప్రభుత్వం జపానుకు అనుకూలంగావుండి, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాన్ని వత్తిడిచేసి, ఇండోచైనాగుండా జపానుకు వ్యాపారపు రహదారి, నావికాశ్రయాలకు తావు ఇప్పిస్తుందని అనుకున్నారు. కాని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం జపాను కోర్కెను నిరాకరించిందని మళ్లీ వార్తవచ్చింది. తర్వాత కొన్నాళ్లకు, ఇండోచైనాకు జపాను అంత్యసందేశం పంపిందని, సైన్యాలను సిద్ధంగా మార్చి చేయించడానికి పెట్టివున్నదని ఇంకొక వార్త వచ్చింది. అది వట్టి అబద్ధమని జపాను విదేశాంగమంత్రి ప్రకటించాడు. తర్వాతవార్త, ఇండోచైనా జపానుకు లొంగిపోయినట్లు, 12,000 మంది సైనికబలాన్ని జపాను అక్కడ సమీకరణం చేసినట్లు, చైనావాడూ తానువచ్చి, సరిహద్దును నిర్లక్ష్యంచేసి పోట్లాటకు దిగినట్లు. ఇదికూడా పుకార్లేనట.

అమెరికా రష్యాలకు సంధి?

ఇంతలోపల అమెరికా హడావుడి ప్రారంభించింది. న్యూజిలాండు, కనడా, ఆస్ట్రేలియాలతో మిత్రత్వ సంధిసమాధానాలు చేసుకున్నది. సోవియటు రష్యాతోకూడ సంరక్షణ విషయికరమైన సంప్రతింపులు అమెరికను ప్రభుత్వశాఖవారు ప్రారంభించినారు. బ్రిటనుతోకూడ కలసి, పశ్చిమతూర్పుదీవులరక్షించేనిమిత్తం అమెరికాప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందట, పశ్చిమతూర్పు దీవుల్లో అమెరికా పెట్టుబడివున్నది. దాన్ని కాపాడుకోవాలె అంతేగాదు. అవతల ఫిలిప్పైను దీవులున్నాయి. వాటిని ముఖ్యంగా కాపాడుకోవాలె. జపాను దూకుడును అరికట్టవలసిన సమయం వచ్చినదని అమెరికా బాగాగుర్తించింది.

డిగాలుసేనానికి వేగాండు విరుగుడు:

పెకైనుగారి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వానికి డిగాలు సేనాని ప్రాణకంటకమైనాడు. ఆఫ్రికాలోవి ఫ్రెంచివలసలు డిగాలు సేనానికి సహాయంచేసి, బ్రిటనును తోడ్పడడానికి సంసిద్ధమైనవి. వాటిని మళ్లీ స్వాధీనంలోకి తీసుకొచ్చి పెకైను ప్రభుత్వానికి లొంగియుండేటట్లు చేయడానికి జనరలు వేగాండుగారు ఫ్రాన్సునుండి ఆఫ్రికాకు పయనమైపోయినారు.

కాంగ్రెసునాయకుల రాక

భార్యాసమేతంగా గాంధీగారు సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన బొంబాయి వచ్చినారు. స్టేషనువద్ద అఖండ సన్మానం జరిగింది.

మౌలానా అబులుకలాం ఆజాదు, పండిత జవహరలాలు నెహ్రూ, ఆచార్య కృపాలిని గార్లు వచ్చియున్నారు.

సెప్టెంబరు 13 వ తేదీన కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమావేశం అవుతుంది, సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశం జరుగుతుంది.

****

ఏడెను, సూయజులపై బాంబులు:

సూయజుకాల్వకు ఒకవైపున సూయజు, మరొకవైపున ఏడెను పట్టణాలున్నవి. రెంటిలో ఇటాలియనులు వైమానిక దాడిసల్పుతూ, బాంబులు పడవేస్తున్నారు. విపరీతమైన నష్టమేమీ కలుగలేదు.

హైఫా టెలవీవులపై బాంబులు:

పాలస్తానంలోని ముఖ్యమైన రెండు నగరములవయిన ఇటాలియన్లు బాంబులువేస్తున్నారు. బ్రిటిషు విమానాలు ఇటాలియను విమానదాడులను జయప్రదంగా ఎదుర్కొంటున్నవి.

బ్రిటిషు వైమానికదాడులు:

ఇటాలియనులకు స్వాధీనమైన ప్రాంతములందలి ముఖ్యనగరములపై, మిలిటరీ కేంద్రాలపై బ్రిటిషు విమానాలు బాంబులువేస్తున్నవి.

బాల్టికు నావికాసన్నాహం:

సోవియట్ రష్యా ఆవేపున, నిండునిండనలె కొంచమైనా తొణకకుండా, బాల్టికురేవులందు నావికాసన్నాహం చేస్తున్నది. యుద్ధంమాకునక్కర్లా, మీదాకవచ్చిందా, మేము సిద్ధంగానే వున్నాం అనే ఫక్కీలోవున్నది రష్యా రాజకీయపుధోరణి.

మెక్సికోలో:

మెక్సికోలో ఎప్పుడూ ఏదోఒక అంతర్యుద్ధముండాలె గాబోలు. ఇటీవల జరిగిన అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో జరిగిన పొరపాటు ఓట్లలెక్కవల్ల, కామాచో అధ్యక్షుడైనాడు. నిజంగా అల్మజాను కావలసింది. మెక్సికో శాసనసభ అందువల్ల కార్డినాసును గద్దెదింపింది. మళ్లీ అల్మజాను డిసెంబరులో అధ్యక్షుడయ్యేలోపల, జనరల్ లోపేగారు ఆయనస్థానే వ్యవహరిస్తారు.

సూయజు కాల్వ

ఇటలీ యుద్ధములోకి ప్రవేశించగానే మధ్యధరా సముద్రములోకి సంగ్రామం వచ్చినది. మధ్యధరా సముద్రాన్ని ఎఱ్ఱసముద్రాన్ని సూయజు కాల్వ కలుపుతుంది. సూయజు కాల్వ స్వాధీనమైతే ఇటలీసేనలుఇండియాకు నిరాఘాటంగా రావచ్చు 'జమీన్ రైతు'లో వారం వారం ఇకమీదట కాల్వప్రాముఖ్యత, దాని చరిత్రను వివరిస్తూ వ్యాసాలు ప్రచురింపబడును తవి శ్రద్ధతో చదువండి—

—సం॥ జ॥ రై.

ఇటలీ ముసోలినీ ఆధిపత్యం క్రిందకువచ్చిన తర్వాత బ్రిటనుతో ఏదో ఒక కారణంతో గిల్లి కజ్జాం పెట్టుకుంటూవచ్చింది.

ఆఫ్రికాలో సామ్రాజ్య సంపాదనకై ఇటలీ ధ్యానం లగ్నమైంది. అబిసీనియాకూడ రహదారిని సంపాదించవలెనని ఇటలీ కుతూహలపడింది.

ఈకోర్కె నెరవేరాలంటే మధ్య ధరాసముద్రం ఇటలీయొక్క సరస్సు ఐపోవాలె. ఈజిప్టు ఇటలీచెప్పు చేతల్లోవుండాలె.

సూయజుకాల్వ వాటాలవిషయంలో తగాదా పెట్టుకుంటేగాని, ఈజిప్టుతో పేచీ రాదు. తద్వారాకాని బ్రిటనుతో కయ్యంకుదురదు.

కాబట్టి సూయజుకాల్వలో పోయ్యే ఇటలీ నావలకు తక్కువ రేట్లువుండాలెనని ఆందోళన బయలుదేరింది. కొంచెంసేపు రటపటాయించి, సూయజుకాల్వ కంపెనీవారు సరేనన్నారు.

ఈకాల్వ ప్రారంభం, కాల్వ కంపెనీచరిత్ర సమగ్రంగా తెలుసుకోవాలె. హ్యూగు జెస్టోను ఫీల్డు గారు చాలా పరిశ్రమజేసి ఇంగ్లీషులో "ది సూయెజ్ కెనాలు" అనే గ్రంథాన్ని వ్రాసియున్నారు. చక్కని పుస్తకం, చదువవలసిన పుస్తకం.

స్కానుఫీల్డుగారు స్వయంగా వెళ్లి కాల్వ ప్రాంతాన్ని సందర్శించి వచ్చినారు. పోర్టుసేడు నుండి సూయెజువరకు సర్వేజేసి వచ్చినారు. ఏ విధంగా కాల్వ కంపెనీవారి పరిపాలన జరుగుతుండేదీ శ్రద్ధగా గమనించినారు. అందలి రాజకీయ ప్రాముఖ్యతను గుర్తించికూడ గ్రంథంలో చక్కగా వివరించియున్నారు.

మధ్య ధరాసముద్రము ఇది యెంత ప్రాధాన్యమైన విషయమో చర్చింపబడినది. ఉపోద్ఘాతంలో ఆయన వ్రాసిన వాక్యాల సారాంశాన్నిస్తున్నాము.

అద్భుతమైన ఈకాల్వ ఈజిప్టుకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యానికి ప్రాచ్య, పశ్చిమఖండాల ప్రయాణాలకు, రవాణాలకు ఎంతో ఎంతో ఉపకరించింది! ఆమెరికాలోని పెనామాకాల్వ, ఈ సూయజు కాల్వ లేకపోతే ఇరవైయవ శతాబ్దపు ప్రయాణ రవాణాలకు ఎంతలో అంత ఏర్పడియుండేది!

పాశ్చాత్య నాగరికతా చరిత్రలో ఈజిప్టు దేశం ప్రాముఖ్యమైన పాత్రను నిర్వహించింది, నాల్గువేల సంవత్సరాలుగా మధ్యధరాసముద్రానికి, ఎఱ్ఱసముద్రానికి కాలువలు త్రవ్వించే ప్రయత్నంలో ఈజిప్టు భాగస్వామి పూర్వపు సామ్రాజ్యాలు ఈజిప్టును స్వాధీనం చేసుకోవడం వాళ్ల కార్యక్రమంలో ముఖ్యమైనదానినిగా పరిగణించేవాడు. ఇప్పటి సామ్రాజ్యాలు అంతేగదా! ఈజిప్టులోని నైలులోయ, అలెగ్జాండ్రియా రేవు పట్టణంకన్నా మంచి సూయజుకాల్వ గొప్ప ప్రాధాన్యతను సంపాదించినవి. సామ్రాజ్యాల దృష్టి ఈజిప్టు స్వంతమైన సూయజుకాల్వ, 1896 వ సంవత్సరంవరకు అజమాయిషీ చెలాయించగల సూయజుకాల్వ కంపెనీపైన కేంద్రీకరింపబడియున్నది.

ఈకాల్వను త్రవ్వించటానికి కారణభూతుడు మూలపురుషుడు, ఫర్డినెండుడిలెసెప్స్. త్రోవలో వచ్చిన అడ్డంకులన్నిటిని ఎదుర్కొని 1869 లో పనిని పూర్తిజేసినాడు. ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య ప్రపంచాలకు త్వరితమైన నూతన నీటిరహదారిని కల్గించి, యూరోపియను దేశాల సంపదను వృద్ధిపొందించడమే ఆయనగారి వుద్దేశ్యం.

కాని రాజ్యవిస్తరణకోసం, ముడిసరకులకోసం ప్రాకులాడే సామ్రాజ్యతత్వపు తగాదాల్లోకి ఇతర గొడవలతోబాటుగా, సూయజుకాల్వ సమస్యకూడ వచ్చిపడింది.

—(సశేషము)

లండను- కరాచీ విమాన ప్రయత్నం

బ్రిటిషుసముద్రాంతర వైమానిక కంపెనీవారు తగుమైన విమానములను సేకరించగలిగితే ఇంగ్లండునుండి ఇండియా, ఆస్ట్రేలియాలకు వైమానిక రహదారి ఏర్పడుతుంది

మళ్లీ గాంధీ నాయకుడవుతాడా?

'హరిజన్' పత్రికలో సెప్టెంబరు 8తారీకున అహింసా తత్వాన్ని గూర్చి ఇట్లు వ్రాస్తున్నాడు.

ప్రపంచ మారణహోమాన్ని నిల్పుగల శేయగలిగేది అహింసావిధానమే. ఇప్పుడు జరిగే ఈ సర్వనాశన సంరంభాన్ని అపుదల చేయడానికి ఒక పెద్దపని యేదైనా ధైర్యంగా చేయవలె. దాన్ని అహింసావిధానం ద్వారానే చేయవలె. అందువల్లనే వర్థా తీర్మానాన్ని తీవ్రంగా ఎదుర్కున్నాను; స్వతంత్రంగా వ్యవహరించే అవకాశాన్ని సంపాదించుకున్నాను; నా గొప్పతనాన్ని చాటుకోడానికి నేనాపనిచేయలేదు; తద్వారా నేననుకున్న పని నెరవేరుతుందని ఆశించాను. ఇప్పుడు మళ్లీ అహ్వాతంత్ర్యాన్ని కోల్పోవడానికి నేను సిద్ధపడివానంటే, ఎందుకో సమనుకున్నారు? ఆ ఆశయసిద్ధికొరకే.

పురాతనపు మతగ్రంథములందు మనం చదవడం లేదా, అన్నివిధాలా ప్రయత్నించి విఫలమైన తర్వాత తపస్సుచేసి మహర్షులు కార్యసాధన చేసినారని. తపస్సంటే చుట్టు భగ్గుమండే మంటలు వేసుకుని, మధ్యలో కూర్చోడంకాదు. పాశ్చాత్య సైంటిస్టులు కనిపెట్టిన అద్భుత నూతన విషయములు తపస్సువల్లనే సాధ్యమైనవని చెవుతాను.

కర్తవ్యం.

అందుకుగాను నేనిదివరకే చెప్పినట్లు పదమూడు అంశములుగల నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని నెరవేర్చినచో, అహింసవల్లనే కార్యసాధన అవుతుంది. దీనివల్ల ఇండియాకు స్వరాజ్యం వస్తుంది. లోకక్షోభ తగ్గిపోతుంది. సంపూర్ణంగా నిష్కల్మషమైన మనస్సుతో కృషి చేయగల్గినవారు తపస్సుచేసినట్లే భావించబడుదురు. ఖచ్చితంగా నిలబడి ఈతపస్సును జేసేవాడొక్కడున్నా చాలు; కాని సులభంగా పదిమంది కలసి తపస్సుచేసే మార్గాన్ని సూచించాను......దానివల్ల స్వరాజ్యం వచ్చేను, రాకపోయేను. కృషిమాత్రం మనం చేయకతప్పదు.

ప్రస్తుత కర్తవ్యం

శ్రీనివాసయ్యంగారి హితవు.

'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్సు' ప్రతినిధితో ముచ్చటిస్తూ, ఆగస్టు 31 వ తేదీన శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఇట్లా చెప్పినారు.

కాంగ్రెసు పెద్దలిక అధికారవాంఛ వదలుకుంటేమంచిది. వైస్రాయి ప్రకటన ఏమాత్రం సంతృప్తికరంగాలేదు. ప్రభుత్వానికి సహకారం చేసి యుద్ధసన్నాహం చేసేవాళ్లను చేయనివ్వరు. ఇదివరకు రెండున్నర సంవత్సరాలు మంత్రిత్వంలో కాంగ్రెసు ఏంచేయ గలిగింది? మళ్ళీ అటువంటి పదవులకోసం ప్రాకులాడక జాతీయైక్యతను సంపాదించుకుని వివిధ మతకక్షుల ఐక్యత, సామరస్యము, యుద్ధము ముగిసేలోపల కుదుర్చుకొని, భారత జాతీయత ఒక్కటైనట్లుండి, మనజాతీయాశయం నెరవేర్చుకునేందుకు ప్రయత్నించాలె.

ఇండియా సమస్య

జార్జి బెర్నార్డుషా అభిప్రాయం.

సుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల నాటక రచయిత, ప్రఖ్యాత హాస్యవాది శ్రీ బెర్నార్డుషా మహాకవి ఏమంటున్నాడో వినండి.

"వెంటనే భారత దేశానికి అధినివేశ ప్రతిపత్తిని ఇవ్వవలెను. అప్పుడే బ్రిటను ఇండియాల మధ్య మైత్రి వృద్ధికాగలదు."

బొంబాయిలో కర్తవ్య నిర్ణయం

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ప్రసంగం.

అలహాబాదులో బహిరంగసభలో సెప్టెంబరు 8 వ తారీకున స్వరాజ్యపండితుని తర్వాత ఉపన్యసిస్తు మౌలానా అబుల్ కలామ్ అజాదుగారు ఈవిధంగా చెప్పినారు.

ఆఖరునిర్ణయం చేసుకుని, ముందుకింక సాగిపోవలెను. తుదిమాట అందరికి చెప్పవలసియున్నది. బొంబాయిలో అ. భా. కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశం కానున్నది. కాంగ్రెసువాదులు కానీ, కాంగ్రెసేతరులుకాని అందరూ, అ. భా. కాంగ్రెసుకమిటీయొక్క ఆఖరు నిర్ణయాన్ని హృదయపూర్వకంగా ఆమోదిస్తారని ఆసియాదేశాను సారం శక్తిస్తారని విశ్వసిస్తున్నాను.

నోటీసు

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో.

S. C. S No. 3/8 of 1940.

కేశాల దశరథరామారెడ్డిగారు ... వాది.

Vs.

పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు (తెనాలి) ప్రతివాది.

యీ నెంబర్ను వాది పేరటికి ప్రతివాది 23-4-37 దిన వ్రాసియిచ్చిన ప్రోనోటు బాబతు అసలుఫాయిదాలు రు 118-0-0 లకు యీదావా తెచ్చియున్నందుకు నోటీసునిమిత్తం తే 30-9-40 దికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. గనుక సదరు వాయిదావాడు ప్రతివాది స్వతహాగాగాని, వకీలుద్వారాగాగాని కోర్టుకు 11 గంటలకు హాజరై జవాబు చెప్పుకోవలయును. లేనియెడల పరోక్షమందు కోర్టువారివల్ల తీర్మానించబడును.

(Sd) కె. వి. రమణారెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

అత్యద్భుత శక్తిగల స్పెషల్ యంత్రము

(1) వశీకరణ యంత్రము:- నీవు కోరిన ఎవరుగాని, స్నేహితుడుగాని, విరోధిగాని, పురుషుడుగాని, లేక స్త్రీగాని, ఎంత కఠినులైనను, గర్వము కలవారైనను వశులగుదురు. వెండి తాయత్తు రు 2—8—0; బంగారు తాయత్తు 7-8-0, రాగితాయెత్తు 1-8-0.

(2) లక్ష్మీయంత్రము:- దుష్ట గ్రహపీడన తొలగించినిరుద్యోగులకుద్యోగము, ఉద్యోగులకు ప్రమోషను కల్గించును. వ్యాపార లాభము, పరీక్షలు, కోర్టువ్యవహారము, లాటరీ, మొదలగువానిలో విజయంకలిగించి అదృష్టవంతులుగ చేయును. రాగితాయెత్తు 1-8-0 వెండి తాయెత్తు 2-8-0, బంగారుతాయెత్తు 7-8-0.

హితైషి కార్యాలయ,
నెం 100 హబీబ్‌పూర్, ఏకాంగర్ సరాయ్
(పోస్టు పాట్నా)

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనిచో ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

మోతాదులో మోహనరూపం

ఆమె కళ్లారా చూచింది. తోటి స్త్రీలు యెంతోమంది, "లోధ్ర" సేవించడం అలా సేవించిన వారందరికీ గర్భాశయ రోగములు నివృత్తి మైనవి; గుమ్మడిపళ్లలాంటి కుమార్లనూ కుమార్తెలనూ కన్నారు. అందువల్లనే మోతాదులో మోహనరూపం చూస్తూవుంటుందిఆమె. "లోధ్ర" స్త్రీలకు పరిపూర్ణారోగ్యాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. గర్భాశయరోగాల్నిపారద్రోలి సత్సంతాన ప్రజాయిని కౌతుంది. అందువల్లయెటువంటి రుగ్మతలువున్నా స్త్రీలు "లోధ్ర" సేవించాలి.

"లోధ్ర" సర్వత్ర విక్రయం

ఫిలిం డిస్ట్రిబ్యూటర్లకు నా సలహాలు.

—పులిపాటి.

ప్రస్తుతకాలంలో టాకీఫిలింయొక్క మంచి చెడ్డలు, కష్టనిష్ఠురములు చాలావరకు మీమీద కూడా ఆధారపడియున్నవి. గాన తాముకూడ దీర్ఘంగా కొన్ని అంశములైనా యోచించండి:

దేశకాల పరిస్థితులను చక్కగా విమర్శనా దృష్టితో వ్యాపారరీత్యా ఆలోచించి, ముందు మనదేశముయొక్క భూగోళశాస్త్రం కొంతైనా చదివి, ఇన్ని కంపెనీలు, కుక్క గొడుగుల్లాగ లేకుండా నిర్మూలం చేయండి!

బాగా మూలధనం ఉన్నవారే ఈ కంపెనీలను స్థాపించండి!

మీరు తీసికొనబోయే పిక్చరులో, కథాభాగము, డైరెక్టరు, నటీనట సాంప్రదాయము, స్టుడియోల స్థితిగతులు బాగా విచారించి దిగండి!

పిక్చరు సాంతముకానిదే మధ్యమధ్య, అసందర్భమైన రష్‌ప్రింటులు, ఏవో కొన్ని తుంపులు చూచి, ఆసక్త్యాపడిగాని లేక ఉత్సాహంతో గాని, ధనం కుమ్మరించవద్దు. ఇప్పుడు జరుగు మ[...] అనర్థకములలో ఇదొకటి. అనేక కళాశూన్య చిత్రముఖంతో అంగలారుస్తూ ఉంటే మీరు చింకిగుడ్డలతో, చీరపేలతో గుట్లుమట్లు బయలు చేసి, మానసంరక్షణకు బదులు, వస్త్రాపహరణం చేస్తున్నారు: మామూలకన్నే ఈగతిపట్టింది.

మీకిచ్చే ప్రొడ్యూసరుగాని, స్టుడియోవారిగాని, స్టైలిలెటేరెంతుంటో పూర్తిగా విచారించి డబ్బుఇవ్వండి.

ఇవ్వదలచుకుంటే సాంతంగా ఇచ్చే పద్ధతిమీద ఉండవలెగాని, సగము, పాతిక అయిన తరువాత అవకతవకగా అప్రతిష్ఠపాలయి పిక్చరు మాత్రం ఆపవద్దు.

మీరు రిలీజు చేయ దలంచినప్పుడే కాలమాన పరిస్థితులుకనిపెట్టి హాల్సు, అక్కడయంత్ర నిర్మాణములు, మీరు స్వయంగాచూచి పోటీలు లేకుండా రిలీజు చేయండి.

రిలీజు చేయకముందే ఒకటికి నాలు పర్యాయములు ఇక్కడే యెవ్వరికి చూపక విమర్శనా దృష్టితో లోట్లు సర్దుకొని మరి రిలీజు చేయండి.

రిలీజుచేసిన పిక్చరుమాత్రం మరల, కిరాయిటెంట్ల కిచ్చేశారని, స్వప్నంలోకూడా వెనుకకు తీసికొని రానివ్వద్దు. ఖర్చుపెట్టవద్దు. ఆడబ్బుతో మరోవ్యాపారం చేసికోండి.

పిక్చరు మీరు తీసికొనునప్పుడు స్టుడియోవారికి, ప్రెస్సులవారికి, నటీనటకులకు, డైరెక్టర్లకు, కవీశ్వరులకు జీతాలు, మరి బాకీలు ఏమయినా వున్నవా అని గట్టిగా విచారించి అవి చెల్లించి తర్వాత సైటుపెట్టండి. లేకపోతే పృథాగా కోర్టులు, దావాలు.

ఇన్నివిధాల జాగ్రత్తగా గ్రహగతుల పరీక్షించి పబ్లిసిటీ అతిమెలకువతో చేసికొని రిలీజు చేస్తే ఆపైన పరమేశ్వరుడున్నాడు మీరుపెట్టిన సొమ్మయినా నష్టంలేకుండా రావడానికి. అంతేగాని కళ్లుమూసుకొని దిగారా, సువర్ణకంకణానికిఆశించి ఊబిలోదిగిన వృద్ధ శార్దూలంలాగా కూలిపోతారు. మీయిష్టం. నేచెప్పటం కష్టంగా తలంచవద్దు. మనసుకు మనసే సాక్షి. ప్రతివారికి అనుభవమేగా! గానజాగ్రత్త.

ముందుకుమార్గం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది.

గాంధియే మననాయకుడు.

నెహ్రూపండితుని ఉపన్యాసం.

అలహాబాదులో పురుషోత్తమదాసు టాండను పార్కులో సెప్టెంబరు 8 వ తారీకు సాయంత్రం బహిరంగ సభలో ఉపన్యసిస్తు జవహరలాలు నెహ్రూగారిట్లా అన్నారు.

బలాబలాలు తేల్చుకు నేసమయం వస్తున్నది. పోట్లాట దీర్ఘమైనదిగా, తీవ్రమైనదిగా యుండవచ్చును. రాజీబేరాల కాలం అయిపోయింది.

సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యానికే మనం అంగీకరిస్తాం. అంతకు తక్కువ దేనికైనా ఒప్పుకోము. గత కొలదిసంవత్సరాలుగా మనబండి కొంచెం దారితప్పి నడుస్తుందేమో అనుకున్నాంకాని మన వారు వలలో పడలేదు. ఇప్పుడు మన ముందుకు మార్గం స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నది. మనమిప్పుడవలంబించవలసిన చర్య ఏరూపం దాలుస్తుందో నేను చెప్పలేను. కాని మనం మొదటినుంచీ అంగీకరిస్తు వచ్చిన సిద్ధాంతాలకు అనుగుణ్యంగానే ఆ చర్య వుంటుంది. మహాత్మాగాంధీ మనలను నడిపిస్తాడని నేనాశిస్తున్నాను. అహింసా సిద్ధాంతాన్ని గట్టిగా పురస్కరించుకొని మనం ప్రవర్తించవలె. అందరు త్యాగమునకు సిద్ధపడవలె. ప్రతివ్యక్తిమీద ఈజవాబ్దారీ వున్నది.

గత 55 ఏండ్లనుండీ మనం పెంపొందించుకున్న జాతీయతను ధ్వంసం చేయడానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. పైగా మనలోని అంతర్యభేదాలను గోరంతలు కొండంతలుగా చూపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. వలంటీరుసంస్థలను నిషేధించడం అన్యాయం. కాని అప్రశ్నపైన ఇప్పుడు తగాదా అనవసరం. అంతకంటే పెద్ద సమస్యలపైన లడాయి రాబోతున్నది.

నాజీపరిపాలన మాకిష్టంలేదు. అది క్రూరమైనది. అసియా నామంటే సామ్రాజ్యవాదం. అదేవిధంగా ఆసియా నామలను తక్కువగా చూచే ఏవిధానంతోనూ మాకు పనిలేదు. సామ్రాజ్యం అనికాకుండా, అది మరోపేరుతో వ్యవహారించినప్పటికీ ఫలితంఒకటే అవుతుంది.

యుద్ధానంతరం పెద్దసామ్రాజ్యాలు నిల్వయుండవు. గొప్పమార్పులు జరుగుతవి. ఇండియా అందులో సంబంధంలేకుండా వుండజాలదు. ఈకొన్నిలు, ఆకొన్నిలు మెంబర్ల సంఖ్యజాస్తీ చేస్తే ఏమవుతుంది?

వలంటీరు సంస్థల నిషేధించ వద్దు-

వలంటీరు సంస్థల నిషేధిస్తూ ఇండియా ప్రభుత్వం గావించిన వుత్తర్వును బొంబాయి రాష్ట్రీ హిందూమహాసభ కార్యవర్గవారు ఆగస్టు 31 తేదిసమావేశమై ఖండించినారు. హిందూమిలిషియా, అటువంటి ఇతరములైన శాంతియుతమైన వలంటీరు దళములపైని నిషేధములను ప్రభుత్వం వెంటనే తొలగించవలెనని తీర్మానించిరి.

అక్టోబరు మాసాంతమున, అఖిలాంధ్ర కేంద్రములయందును విడుదల కాబడును

జయా ఫిలిమ్సువారి సాంఘిక చిత్రం

For Particulars Apply to: JAYA FILMS Ltd., Mylapur, Madras.

నెల్లూరు తాలూకా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు

ఉపాధ్యాయుల సంఘపు ప్రథమ వార్షికోత్సవము-

—X—

పై సంఘంయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవం శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, యం.యల్.ఏ గారి అధ్యక్షతన సెప్టెంబరు నెల 7 వ తేదీన జయప్రదంగా జరిగింది. సభకు శ్రీ పిచ్చు రామయ్య యం. ఏ. యల్. టి. గారు (సీనియరు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు) వచ్చియుండిరి. పురప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసినారు. సా॥ 5½ గం॥లకు ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమైనది. అధ్యక్షోపన్యాసం ప్రథమమున అధ్యక్షులు ఉపన్యసిస్తూ ఉపాధ్యాయులకీ విధంగా హితవొసగినారు.

ఉపాధ్యాయవృత్తి లోకంలో చాలా గొప్ప వృత్తిగా పరిగణింపబడుతున్నది. అందువల్ల ఉపాధ్యాయుల నడవడి ఆదర్శవంతంగా వుండవలె. వినేమాటలకంటె, కన్పించే చేష్టలనుబట్టి, పిల్లలకు అలవాట్లుఎక్కువగా ఏర్పడుతాయి. అయ్యవారు దుర్నడతలోవుంటే, పిల్లలకు దురభ్యాసాలు పట్టువడడంలో ఆశ్చర్యమేం వుంటుంది?

క్లాసులో పేముబెత్తాన్ని మాస్టరు ఎప్పుడూ వుపయోగించకూడదు. చదువు చెప్పడంఅంటే బెత్తంతో కొట్టడంకాదు. కొట్టిచెప్పే చదువుకంటే, కొట్టకుండా ఓర్పుతో చెప్పేచదువు ఎన్నోరెట్లు విలువగలిగినది. సమర్థుడైన మాస్టరు పిల్లలను ఎందుకు కొట్టవలె? తిలక జాతీయ విద్యాలయంలో [illegible] చదువుచెప్పి, పిల్లలను విద్యావంతులను చేయడానికి అవకాశాలు వున్నవని నా నమ్మకము.

ప్రపంచంలో లొంగినవాణ్ణి, లోకువైనవాడిని చితకకొట్టేది సహజమైపోతున్నది. అది మానవత్వంకాదు, పిల్లలు పెద్దలై వారిలోని నైతికశక్తి సామర్థ్యాలు వికసించవలెనంటే వాళ్ళను సానుభూతితో, మెలకువతో, కనిపెట్టి కాపాడి, వారి నడతను నిర్ణయించాలె. పాఠంఅంటే తలకాయనొప్పి వచ్చేలాగుండకూడదు. భూగోళంపాఠం ప్రత్యేకంగా చెప్పకూడదు. కులాసాగా కథలు చెప్తూ, అయోధ్యఅంటే అదిగో అక్కడున్నది అంటూ చిత్రపటంలో చూపించాలె. ఉపాధ్యాయులు చాలా ఓర్పుగల్గియుండవలె. ఆరోగ్యబోధన పిల్లలకు ముఖ్యంగా అవసరం. అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది ఉపాధ్యాయులకు సంతృప్తికరమైన వేతనము లుండవలెను. అప్పుడేవాళ్లు పాఠాలు చక్కగా చెప్పగల్గుదురు. అందుకోసం పౌరులంతా ఉపాధ్యాయుల ఆందోళనకు తోడ్పడవలెను.

సంఘ కార్యకలాపనివేదిక.

పిమ్మట కార్యదర్శి పి. పుల్లయ్యగారు సంఘం యొక్క సాంవత్సరిక నివేదికను చదివి వినిపించినారు. అందలి ముఖ్యాంశములివి. 1937 వ సంవత్సరం డిసెంబరు 12 తారీకున సంఘం ప్రారంభమైనది. సభ్యులు 21 మం. అధ్యక్షులు శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు. సంఘం తరఫున అవకాశందొరికినప్పుడల్లా ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలను గూర్చి ఆందోళన గావించబడినది. నెల్లూరికి వచ్చిన కాంగ్రెసుమంత్రులందరికీ కోర్కెలు విన్నవించబడినవి. ఇట్లాగే ఇతరచోట్ల ఉపాధ్యాయులు ఆందోళన చేయుటవల్ల, దానినిగుర్తించి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంలో ఉపాధ్యాయుల కనుకూలమైన కొత్తరూల్సు అములులోకి వచ్చినవి. ఇప్పటికే 12 మార్లు సంఘసభ్యులు సమావేశమై చర్చించుకున్నారు. క్రమంగా సభ్యులసంఖ్య మొదటి 21 నుండి ఇప్పుడు 100 వరకూ వచ్చింది. ఉపాధ్యాయులవిషయంలో పౌరులెక్కువ శ్రద్ధవహించి వారికోర్కెలను బలపరచవలెను.

సుబ్రహ్మణ్యంగారికి సన్మానము:

ఈసంఘమునకు ఘనమైన సేవనొనర్చిన శ్రీ పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారికి సంఘంతరఫున సన్మానపత్రం సమర్పింపబడినది.

యథాశక్తి, తన విధ్యుక్తధర్మాన్ని మాత్రమే తాను నెరవేర్చితిననియు ఇంతటి గౌరవము తన కిచ్చినందులకై సంఘంవారికి కృతజ్ఞతను తెల్పుచుంటిననియు సుబ్రహ్మణ్యంగారు బదులుచెప్పిరి.

ఉపాధ్యాయసంఘముల ప్రాముఖ్యత.

తర్వాత శ్రీ మండి జగన్నాథంగారు 'ఉపాధ్యాయులు- వారి ప్రాముఖ్యత' అనే విషయము విపులంగా ఉపన్యసించినారు. ఈదిగువను ఉపన్యాస సారాంశాన్ని యిస్తున్నాము.

దేశంలో విద్యార్థి సంఘాలు, కార్మిక సంఘాలు, రైతుసంఘాలు ఇంకా అనేక సంఘాలు వున్నాయి. ఇవన్నీకూడ ఆయా సామాజిక స్థితిగల్గినవారు, ఆతరగతివారు తమకుండే అవసరాలను తీర్చుకునేటందుకు, తమ కోర్కెలను నెరవేర్చుకునేటందుకు [illegible] ఆందోళనచేసి తమ కోర్కెలసాఫల్యం పొందేటందుకు ప్రయత్నించుతారు. అదేవిధంగా తమకోర్కెల విషయమై పదిమందికి తెల్పి, ప్రజాభిప్రాయాన్ని తమవంకకు త్రిప్పుకొని కృషిచేయవలసిన అవసరం ఉపాధ్యాయులకూ వున్నది.

గొప్పవృత్తి, హీనపుబ్రతుకు.

అన్నిటికన్నా గొప్పవృత్తి ఉపాధ్యాయవృత్తి. సందేహంలేదు. కాని అన్నివృత్తులకన్నా హీనంగా ఆదాయం పొందేది ఈవృత్తి. ఇప్పుడు కొంచెం ఉపాధ్యాయుల కనుకూలంగా వుండే కొత్తరూల్సు వచ్చినతర్వాతైనా జీతాలు, గీతాలు అంతాపోతే హైయరుగ్రేడు అయ్యవారికి 17 రూపాయలు, సెకండరీగ్రేడు వారికి 15 రూపాయలు గిట్టుబాటు అవుతాయి. అసలుగ్రాంటు జీతాలు 14, 18 రూపాయలు.

చిన్నపిల్లలు భావిపౌరులుగదా! వారిని తర్ఫీదు చేసేవారికి కడుపునిండా కూటికి, వొంటినిండా బట్టకు చాలకుండా జీతాలిస్తే, ఎంతచక్కని తర్ఫీదువస్తుంది పిల్లలకు? కొక్కుమారుతుండే అయ్యవారికి కోపంవిసుగు, నిరాశ గాక మరేమి వుంటయి? అలాంటివాడికి ఆదర్శములు పుస్తకాలలో కెక్కుతవా? హైయ్యరుగ్రేడువారికి కనీసం జీతం 20. సెకండరీగ్రేడుకు 25 రూపాయలు వుండవలె.

సామాజిక ప్రశ్న.

ఉపాధ్యాయుల ప్రశ్న ఉపాధ్యాయ సంఘపు సమస్య మాత్రమేకాదు. మొత్తం సమాజానికి సంబంధించినప్రశ్న. ఉపాధ్యాయులు ఎంతతెలివిగలవారై శ్రద్ధాభక్తులు గలవారై చదువుచెప్తారో, అంతమంచివారు పిల్లలవుతారు. భావిపౌరులు చక్కనివారు కాకపోతే సమాజం సక్రమమార్గానపోక ఏమవుతుంది? సామాజికంగా గొప్పమార్పులకోసం ప్రజానీకం తహతహపడే రోజులివి. ప్రజాస్వామ్యం, సామ్యవాదం మొదలగునాదాలు ప్రతిధ్వనించే రోజులివి. చక్కని విద్యాబుద్ధులుగల పౌరులుంటేగదా, ప్రజాపరిపాలన సక్రమమార్గానపోగలిగేది? సామాజికసమస్యను యీవిధంగా గ్రహింపగలిగితేగదా, సామ్యవాద ధోరణికి దృష్టి మరల్చగలిగేది? కనుక పౌరులందరు తల్లిదండ్రులందరు శ్రద్ధవహించి, ఉపాధ్యాయుల ఆందోళనకు సహాయం చెయ్యవలెను.

ఉపాధ్యాయుల దుస్థితికి కారణాలు.

ఉపాధ్యాయుల విషయమై నిజమైన పరిస్థితులను గురించి ప్రజలకు తెల్పవలసిన అవసరం చాలా వున్నది. బాగా తన్ని చదువుచెప్పే అయ్యవారిని యిష్టపడేవాళ్లు తల్లిదండ్రుల్లో చాలమంది వున్నారు. ఆట పాటలతోను, ఆధునిక విద్యాపద్ధతులవల్ల అంతకన్నా మేలుగలుగుతుంది అని ప్రజాభిప్రాయంలో, తల్లిదండ్రుల దృక్పథంలో మార్పు తీసుకరావలసిన బాధ్యత ఉపాధ్యాయసంఘంపైనున్నది. ఉపాధ్యాయప్రశ్న సామాజిక ప్రశ్న అనే విషయంకూడ వారి మనస్సుకు నచ్చచెప్పవలె. నిజానికి మన దేశంలోని రాజకీయ ఆర్థిక పరిస్థితులే ఉపాధ్యాయుల దుస్థితికి కారణభూతమైనవి. బానిసదేశం గనక, మన సొత్తు యావత్తు మన అధికారంలో లేదుగనుక, దాని వినియోగం ఎట్లా కావాలో మనం నిర్ణయించలేం గనక, తీసుకున్నవాడు తీసుకున్నంత, తిన్నవాడు తిన్నంత, పారేసినవాడు పారేసినంతగా దేశపరిస్థితివున్నది. డిగ్రీచదువులు నానాటికి మరింత ఖరీదైపోయినవి. ప్రజలడబ్బులో ఎంతో భాగం పెద్దపెద్ద విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఎంతో దుబారా అవుతున్నది. విశ్వవిద్యాలయాలు వద్దనికాదు నేననేది. అయినా సామాన్య విద్యకు, డిగ్రీవిద్యకు ధనవ్యయానికి కొంత పరిమితిగల ప్రణాళిక వుండనక్కరలేదా? మనదేశం సంగతి, మనదేశపు సామాన్యప్రజలే [illegible]

పబ్లిసిటీ అత్యవసరం.

అంతవరకూ, ఉపాధ్యాయవర్గం ఆందోళన చేసితీరవలె. మీ ఆందోళన సఫలీకృతంగావాలంటే పబ్లిసిటీ(ప్రచురణ) అత్యంతఅవసరమైనది.

ఈ సంఘానికి శాశ్వతమైన కార్యాలయం వుండాలె. ప్రతిరోజూ ప్రతి సంఘసభ్యుడు కార్యాలయానికి ఒక్కసారి వచ్చిపోవాలె. ఉపాధ్యాయ వర్గానికి సంబంధించిన పత్రికలను తెప్పించాలె. ఉపాధ్యాయ సంఘపు సమావేశాలకు తగినంత ప్రచురణ కలిగేటట్లు చూడవలె. అన్ని విధాలా పదిమందికి తెలిసేటట్లుగా చేయవలె.

విద్యాధికార్ల లంచగొండితనాన్ని గూర్చి కూడ బహిరంగపరచవలెను. పూలదండలు, పండ్లు, ఇంకా బహుమతులు పుచ్చుకొని స్కూలు బాగావున్నదని రిమార్కు రాసేపద్ధతి పోవాలె.

ఉపాధ్యాయుల కర్తవ్యం.

ప్రతి ఎయిడెడు స్కూలు ఉపాధ్యాయుడు సంఘంలో సభ్యుడుగా చేరాలె. తనకోసం అందరూ, అందరికోసం తానూ అనేటట్లుగా ప్రవర్తించుకోవాలె. అందరూకలిసి ఒక్క మనిషిగా మాట్లాడాలె. అప్పుడే ఉపాధ్యాయుల సంఘపు ఆందోళన జయప్రదం కాగలదు.

పిచ్చు రామయ్యగారి హితవు.

పిమ్మట శ్రీ పిచ్చురామయ్య ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు ఉపన్యసిస్తూ ఉపాధ్యాయులందరూ సంఘంలోచేరి న్యాయమైన తమ హక్కులకోసం పోరాడ వలసిందనియు, విద్యాధికార్లు, ముఖ్యముగా డి. పి. ఐ. గారు ఉపాధ్యాయ సంఘానికి సానుభూతి గల్గినవారనియు, వైజ్ఞానికంగా ఆధునిక దృక్పథాన్ని అలవరచుకొని ఉపాధ్యాయులు ప్రవర్తించవలయుననియు, తాము చేయుపనియొక్క విలువనుగూర్చి గమనముంచుకొనవలెననియు సంఘభావమే బలమనియు ఆందోళనవల్లనే [illegible] కృతజ్ఞతాభావంతో ఉపాధ్యాయులు సాగించవలెననియు చెప్పినారు. ఆందోళనచేసి పోరాడితేగాని ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలు నెరవేరవు అనికూడ స్పష్టంగా చెప్పినారు.

మిత్రమండలి వ్యాయామ ప్రదర్శనం.

పిమ్మట శ్రీ డాం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం మిత్రమండలి యొక్క ఆదర్శమును, కార్యక్రమమును వివరించి చెప్పినారు.

తర్వాత మిత్రమండలి సభ్యులు, యువకులు, చిన్నపిల్లలు మంచిమంచి వ్యాయామవిన్యాసములను చేసిచూపినారు.

నృత్యము.

పిమ్మట తిలక్ పాఠశాల విద్యార్థియైన గులాబి వెంకు కొంతసేపు నాట్యంచేసినాడు. మిత్రమండలి తరఫున గులాబిసింగుకు ఒక మెడలు బహూకరించబడినది.

ముగింపు.

పిమ్మట అధ్యక్షునికి ఉపన్యాసకులకు సభికులకు కార్యదర్శి పుల్లయ్యగారి వందన సమర్పణములతో జాతీయగీతము పాడుటతో, సభముగిసినది.

ఒక కప్పు టీతో

నూతనోత్సాహము పొందుము

★

"టీ" మేలయిన పానీయమని ప్రశంసింపబడినది. నర్సూస్ టీ అన్ని పానీయములలో శ్రేష్ఠమయినది.

★

నర్సూవారి ప్యాకింగులలో మేలురకము సరకు కలదు. ప్యాకింగులు. వెలలు అతి సరసమయినవి.

నర్సూస్ మాన్యుఫాక్చరింగ్. కో॥

సేలం

దక్షిణ ఇండియా అంతటను బ్రాంచీలు కలవు.

ఉల్లాసమునిచ్చు ఉత్తమ పానీయము.

T-9-N 2

సినిమా — 3

మన నటులు

—భరద్వాజుడు—

ఎవడునటుడు? ఒక వేషం వేసినవాడల్లా నటుడేనా? అందరూనటులుకావచ్చునా? ఇవి ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు. మొదటిదానికి జవాబు సరిగ్గా చెప్తే మిగత రెండూ ఉండవు. యీవిషయం తెలిసినవారిలో భిన్నాభిప్రాయాలుండడానికి వీల్లేదు.

భగవన్నిర్మితమైన రంగంలో మనమందరము నటులమే. మనలో ఒక్కొక్కణ్ణి దేవుడు ఏవేవిధమైన పాత్రలుగాసృష్టించాడో అలాగే చక్కగా మనపాత్రలను నటిస్తున్నాం. అయితే, మనునిర్మితమైనరంగాల్లో చాలామంది పొరబాటు పడుతున్నారు. పాత్ర అర్థంచేసుకోక నటిస్తున్నారు కూడాను. మనవారు చాలా సాహసవంతులు! యీలావుండడానికి కారణం? నటించేప్పుడు లేనిదాన్ని వున్నట్టుగా భావించుకొని చెయ్యాలిసిరావడంలో అలాభావించుకొని, అనుభవించి చెయ్యజాలక పోవడమే. ఇదేఒకశక్తి. ఈశక్తి కలవాడే నటుడు. ఇది పూర్వజన్మ సుకృత ఫలితమేయని నానమ్మకం. నటుడు పుట్టాలేగాని మనచేత చేయబడడనికూడ నామతం. దీన్ని మనఅనుభవమే ఋజువుచేస్తున్నాది. ఈపైన చెప్పినశక్తి ఒకనిలోవుంటే అటుపైన అతడు విద్యావంతుడై మనుష్యస్వభావాన్ని గ్రహించుకొని పరిపూర్ణమైన నటుడు కాగలడు. ఈరెంటిలో రెండు మొదటిశక్తి ఎంతముఖ్యమో అంతముఖ్యం. విద్యయొక్క ముఖ్యతను గురించి నేనువ్రాస్తే వృధాకాలయాపనమౌతుంది. విద్యలేని యే మనుజుడుకాని ప్రకాశించజాలడుగదా! మరిమనుజస్వభావాన్ని ఏలా తెలుసుకోవాలనంటే.

మనుష్యులలో పెక్కుజాతులున్నాయి. ఇదిసాముద్రిక శాస్త్రంవల్ల తెలుసుకోవచ్చు. ఇందు ఒక్కొక్క జాతికిన్ని లక్షణములు, గుణములు, భావములు, ధర్మములు వేర్వేరు. యీశాస్త్రాన్ని చదివినవే ఒక్కొక్కడి జీవితకాలంలో తనుచూచే యానవ్యంది యొక్క గుణములను చేష్టలను, నడవడికలనుచూచి, గ్రహించిమనసునందుంచుకొంటే తనేదైనా వేషంవేయాల్సినప్పుడు ఆపాత్రయొక్క గుణములు తనుచూచిన ఏ మనుజుని గుణములలాగుంటవో జ్ఞాపకపరుచుకొని బహుసులభంగా ఆపాత్రను నటించి మెప్పించవచ్చు. అయితే ఏ రాముడో, కృష్ణుడో, దుష్యంతుడో, యిలాంటి వేషాలువేసుకొని పేరుపొందాలంటే యిలాంటివారి నిప్పుడు చూడ్డం లేదుగనుక పురాణాల్లో, ఇతిహాసాల్లో వుండే వర్ణనలను బాగా అర్థంచేసుకొని వానిపైనమననిష్యచేత, వూహచేత, అలాంటి సద్గుణపురుషుడెలా చేసుంటాడో ఊహించుకోవాలి. ఇదికష్టమైనపనే. ఇంతవరకునేను వ్రాసినదాన్నంతా ఇంగ్లీషులో మూడు మాటల్లోయిమిడ్చాను. (1) Perception, (2) Conception, (3) Reception అని. యీమూడింట్లో ఏదిలేకపోయినా తప్పే. ఇన్నిపైన చెప్పిన గుణాలుండీ తన ఆకారానికి తగినపాత్రను తీసుకోకపోయిన దెబ్బతింటాడు.

కొందరు నటులు కొన్ని రకాలైన వేషాల్లో మాత్రము మంచి పేరు సంపాదించుకోవడమున్ను, కొన్ని రకాల వేషాల్లో బోల్తపడడమున్ను కనుక్కొన్నాం. ఇదేలనంటే వారియొక్క స్వభావానికి కొన్ని వేషాలు మాత్రం యిమిడిపోతాయి. ఇతరులకు ఆపాత్రయొక్క గుణములకును, సామ్యత వుండదన్న. యిలాంటి అనటుల గుణములకున్ను వారు నిజమైన నటవాక్శక్తిలేని వారగుటచేత ఏ వేషమిచ్చినా చేయజాలకున్నారు. ఇంగ్లీషులో 'Versatiel Actor' అనిపించుకునే వాడే నిజమైననటుడని నావాదం. ఇన్ని శక్తిసామర్థ్యలున్నా ఒక్కొక్క నటుడున్ను చాలా పరిశ్రమ చేస్తేనేకాని, తన పేరును, దేవుడనుగ్రహించిన గుణములను సార్థకంచేసుకోజాలడు. మొట్టమొదట తన శరీరాన్ని బహునియతితో కాపాడుకోవాలి. హాలివుడ్డు నటులు, వారిగోళ్ళను, వెండ్రుకలనుసహా బహుచక్కగా వుంచుకునేందుకుగాను ప్రతిరోజుకొంతకాలం, ద్రవ్యముకూడ వెచ్చ పుచేస్తున్నారు. ఏలాంటిదురభ్యాసములకు నటుడు లొంగకూడదు. ఈలా శరీరాన్ని కాపాడుకుంటే సరియైన మేకప్ చేత యేవయస్సు వానిని ఏ పాతికేండ్లవానినిగానో చూపించవొచ్చు.

నాటకాల్లో తెరతీసి కల్పించిన దృశ్యం తెరజారేంత వరకు నటునికి అవ్వలేని పనిగనుక ఒక్కమారే ధారగా పాత్రయొక్క జీవితంలో విశ్వమైతే సిద్ధాంతాలు అందులోనే జీవించాల్సి వస్తుంది. ఇదికొంత సులభమైనవిషయం. అయితే సినిమాలలో ఒక్కొక్క డైలాగు ఒక్కొక్క పాటకు పాటకువ్యవధిలో అరగంటవ్యవధి. ఇందుచేత ప్రతిపాటకూ ముందు ఆపాత్రయొక్క భావాల జ్ఞాపకించుకుంటూ వుండాల్సిరావడం చాలా శ్రమమైనపని. నిజమైన నటులకే యీశ్రమ తెలుస్తుంది.

నాటకాల్లో దివానికోవాల్తగింటుంటే మరి సినిమాలలో సాధారణంగా పదిపన్నెండు గంటలకు తక్కువుండదు. కాలుతుండే లైట్లముందు వేగాలి, ఎండలో ఎండాలి, వానల్లో తడవాలి, గోతుల్లో దుముకాలి, చావుదెబ్బలు తినాలి. ఎన్నికష్టాలో యీసినిమానటులకు! ఇవన్నీనటించాలని డైరెక్టర్లకు గాని, రూపాయకు రెండు రూపాయలుగా కొట్టుకుపోదామని వచ్చే ప్రొడ్యూసర్లకుగాని, ఒకపేడ పారేసిచూచి బయటొచ్చి "పింగటించార్లే" అనే ప్రేక్షకులకుగాని, అన్నింట్లో వేలుపెట్టుకొనే విమర్శకులకుగాని ఏలా తెలుస్తాయి?

నాటకాల్లో ప్రతికదలికకు, పాటకు, ఆక్షనుకు సదా ఒకే విస్తీర్ణంగల ప్రదేశము నటుడి స్వాధీనంలో వుంటుంది. కెమెరాముందు ప్రతిపాటకు యీప్రదేశంయొక్క విస్తీర్ణం మారుతుంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు వట్టి ముఖభావాన్ని మాత్రం చూపాలిస్తే 'క్లోజ్' పాటుతీస్తారు.

వై. వి. రావుగారు

కొందరికి ముఖంలోని నరాలు చెప్పిన మాటవినవు. ఏ నరాలను బిగదీస్తే ఏభావం ప్రకటితమౌతుందనే సంగతి ప్రతి నటుడికీ తెలిసుండాలి. చెప్పిన భావాన్ని ఒక్కక్షణంలో ముఖంలో కనబరిచేటట్టు అభ్యాసం చేయాలి. గురుముఖాంతరంగా ఈవిషయాలను తెలుసుకొని అద్దంముందర అభ్యాసంచేసి నేర్చుకోవచ్చు.

ఇప్పటి నటులకేమంటే వేషమిస్తేచాలు; పాఠంచదివి చిలక పలుకులమాదిరి ఒప్పగించేరు; అసందర్భమయిన చోట్లల్లో పాడడం గాకుండా పాడదగినచోట్లల్లోకూడ అనవసరమైనంత సంగీతం తీసేది రసభంగంచేసేది అలవాటైవుంది. నాటక రంగానికిగాని, ఫిలిములకుగాని, అభినయమే జీవమనే విషయం మరువరాదు. పాడకుండానే నటించి మెప్పించవొచ్చుగాని, వట్టిపాటచేతనే మెప్పించజాలరు.

నాటకాల్లో నటించడానికిన్నీ, ఫిలిములలో నటించడానికిన్ని చాలా వ్యత్యాసముందంటారు. సామ్యంకూడ లేకపోలేదు. ఏరసాన్ని నటించడంలోగాని, భావప్రకటన రెండింట్లోను ఒకటే, ఇదేసామ్యం. మిగత అన్నివిషయాలల్లోను, వ్యత్యాసముంది. కొన్ని అంశాలలో సంబంధమే లేకుండాను.

మనం చేసేదానికి నాటకాలలో సద్యఃఫలితాలుంటాయి. బాగోగులు వెంటనే తీర్మానమౌతాయి. ఒన్సుమోర్లు, నోమోర్లు, ముయ్యిహోర్లు, లోపలికిపోయి రార్లు దబ్బులు, చప్పట్లు, ఈలలు యిలాంటివి నాటకాల్లో అనుభవించొచ్చు. ఫిలిములకు నటించేప్పుడివి ఆబ్సెంటు.

ఫిలిముల్లో గొప్పపేరుపొందిన నటుడికికూడ మొదటిమాటు కొత్త స్టేజిమీదికొస్తే భయకంపం వుండవొచ్చు. నాటకాలరాయుడికి సినిమాకొస్తే యీ కంపముండదు.

అంటే తెరనిండా ఆనటుని ముఖాన్నే చూపుతారు. యిలాంటి పట్లల్లో నటుడేమాత్రం కదలకూడదు. నవక ముందుకు జరిగితే ఫోకస్ ఎగిరిపోతుంది. ప్రక్కలకాడితే ఏదెవ్వో కనుకూడానో మిస్ అవుతాయి. సాధారణంగా స్టేజీమీద వొళ్ళూచి, చేతులు ఝూడిస్తూ, మాటమాటకు పోటుమార్చే అలవాట్లుగల నటుడు సినిమాకొస్తే యీదుర్గుణాల వదులుకోలేక చాలా చాలా కష్టపడిపోతాడు.

నాటకాలలో మొదట్నుంచి కొవవరకు నటులకు, ప్రేక్షకులకు వారివారిచోట్లు వారివారికి పక్కసెంటు. అందుచేత నటుడు ఆఖరున వుండే ప్రేక్షకునికికూడా బాగా కనబడేటట్టు తన అంగాలను పెంచి పెద్దవిగా చూపలేకపోయినా, వినపడేందుకుగాను బిగ్గరగా అరిచిపాడడంమాట్లాడడం అలవాటైవుంది. సినిమాలో ఆ కొరవ్యాలులేవు. ఎంత పెద్దగా కనబర్చాలనా, వినిపించాలన్నా కూడా అలాచేయడానికి సాధ్యమే గనుక మన సినిమానటులు, నాటకాల యముడు — — — లాగునూ, గృహలక్ష్మి మొగుడు — — — లాగున్నూ, సదా దండోరా వేసే వెట్టివానిలాగు గొంతుచించుకో నవసరంలేదు.

ముఖ్యంగా డైలాగులను నటులు చాలాస్వాభావికంగా మాట్లాడాలి. లేకపోతే వెక్కిరించినట్లుంటుంది. నిన్నటి వందేమాతరంలో కూడాను హీరోగారు ఈలాచాలాసందర్భాలలో రసభంగం చేసినట్లుగానాతోచింది. లాటరీలో డబ్బుసంపాదించి ఇంటికివచ్చిపిచ్చిగొల్లయ్యవల్ల తన ఆనందం దువల్లిపోయి వాడనినినతోడనే మీదుచేసినఆక్షేపంగులు కాని డైలాగులనుమాట్లాడినరకంకాని చాలా అసహజంగా(Artificial)కనుపడింది అప్పుడూనా ఆనందం వెళ్ళిపోయి వాడా అంటూ తన రెండు చేతులతోను ఒక అక్షను చేశారుటీరు. ఆ అక్షణ

వచ్చేవారం

ప్రేక్షకులు - పత్రికలు

అనే వ్యాసం ప్రచురిస్తాము.

సరియైన ఇంగవాటికి గాని ఆడవాటికి గాని, కూడ సహజంకానిరకంగా తోచింది. కాంచనమాలకన్నా నాలుగురెట్లు తక్కువరకం నటితో నటిస్తే గుడ్డిలో మెల్ల శ్రేష్ఠమన్నట్లు కనిపిస్తారేమో యీయనగారు!

పౌరాణిక నాటకాల్లో మంచి వ్యాకరణయుక్తమయినభాషను మాట్లాడి సాంఘికాలలో వ్యావహారికభాషమాట్లాడి నటించాలి సాధ్యేటస్మతి! ఇప్పటి నటుల తెలివితేటలు బయటపడుతున్నాయి. పౌరాణికాల్లో మంచి జిగజిగమెరిసే దుస్తులతో గొంతుచించుకొనిపాడి ముక్తాయ్యభాగవతార్ కాలక్షేపంలో నాదిరి డైలాగులను మాట్లాడి సమ్మోహనమంటుండేనటులు స్వభావ సిద్ధంగావుండే సాంఘిక చిత్రాలలోని పాత్రలను నటించలేకపోవటానికి కారణం వీరునిజమైన నటులుకాకపోవడమే.

వేషాలువేసుకోడం (అనగా మేకప్ చేసుకోవడం)లో కూడ నాటకాలకంటె సినిమాల్లో జాస్తి నేర్పుండాలి. ఏ వేషంలోగాని కొంచెం హెచ్చుతక్కువలుంటే చెల్లిపోతున్నాయి, స్టేజిమీద. కెమెరాముందిదిసాగదు. అసలువులనుకూడ కొంతచేసి చూపే లెన్సులముందు నటించేప్పుడు మేకప్ పరిపూర్ణంగావుండాలి. మేకప్స్వంతంగాచేసుకోగల నటుడెప్పుడూ సుఖపడుతాడు. మంగలికి స్వాధీనం కావడంలోకంటే స్వంతంగా చేసుకునే వారికెంత సుఖం ఆనందవుంటుందో అంత ఇందులోవుంది. ఒకవేళ యీకళలో పరిపూర్ణజ్ఞానం లేకపోయినా సాధారణమైన వేషాలు వేసుకునేందుకైన నేర్చుకొని వుండాలి ప్రతి నటుడున్నూ.

ఒక్కొక్క నటుడు మొదట తనయొక్క సామర్థ్యాన్ని పూర్తిగా తెలుసుకోవాలి. తెలుసుకుంటే తనకునప్పిన వేషాలను వేసుకొని పేరు తెచ్చుకుంటాడు. తనకేలాంటి పాత్రలు సెట్టవుతాయో, అలాంటి రకాలనే సెలక్ట్ చెయ్యడం బుద్ధిమంతుడి లక్షణం. వేషమన్నిటా వేస్తానని వాడల్లా బోర్లపడి ముక్కు ముఖం చెదరకొట్టుకుంటాడు.

ప్రతినటుడు తన ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడుకునేందుకు ఎంత శ్రమైనాపడాలి. ఈ గౌరవాన్ని కాపాడుకోవాల్నంటే చిన్న సహవాసం చెయ్యరాదు. దురభ్యాసాలుండరాదు. దుష్ప్రవర్తనకూడదు. శరీరారోగ్యాన్ని కంఠాని ప్రాణసమానంగా కాపాడుకోవాలి. తీసుకొన్న వేషాన్ని చక్కగా నటించి పేరు పొందేందుకుగాను చేయవలసిన పరిశ్రమలు విన్నింటిని బహుశ్రద్ధతో చేయవలె. తన పాత్రను నటించేటప్పుడు, అందుకుగాను పరిశ్రమ చేసేటప్పుడు తప్ప మరేసమయంలోగాని తననొక నటుడని చెప్పకుండానే క్రొత్తవారికిగూడ తెలిసేటట్టు ఏ వేషాలుగాని వేసుకొని వీధుల్లో తిరగడం, విపరీతపు చేష్టలు చేయడం మొదలైనవి బహునీచంగా కనపిస్తుంది.

ఈలాంటి కట్టుబాట్లలో మననటులుండకపోవడంచేత సినిమాల్లోకాని, నాటకాల్లోగాని, వేషాలు వేసేవారంటే లోకంలో చాలా లోకువగా చూడడం తటస్థించింది, సంఘంలో గౌరవం పోయింది.

కొరవ 13.వ పేజీలో—

కథ-

త్యాగం

(ఆంగ్లకథకు అనువాదం)

—బాలకవి మైసూరు చంద్రశేఖరం.

సంజకెంజాయప్రపంచాన్నంతా ఎఱ్ఱరంగుల వెల్లువలలోముంచి తేలుస్తూంది. అప్పుడప్పుడే పక్షులంతా తమ బిడ్డల్ని బంధువుల్నీ చూచే సంరంభంతో గూళ్ళు చేరుతున్నాయి. వచ్చే తలిదండ్రుల్ని చూచి విహంగశాబకాలన్నీ స్వాగత మిస్తూ రెక్కలు విదిర్చి, ఎగరలేక ఎగురుతూ కిలకిలారావాలు చేస్తున్నాయి. అది పరిశుభ్రహృదయాలపై అమృతబిందువుల్ని చిలికే ప్రశాంత సంధ్య. కవులనూ, చిత్రకారుల్నీ భావ విమానాలలో ఆకాశపథానికి లాక్కుపోయే ప్రకృతిశోభ. తెల్లవారి లేచింది మొదలు ప్రతిజీవీ ఆ ప్రశాంత సమయానికే ఎదురుచూస్తూంటుంది. కాని, అకో భా, ఆపిల్ల తెమ్మెరలూ ఆమెకు విలాటిపోయినీ కూర్పలేకపోతున్నాయి. ఎందువల్లో ఆమెఒక అభాగిని. తన ప్రేమమూర్తిని కారాగారానికంపి, రాజశాసన పీఠానికి బలిచేసిన దౌర్భాగ్యవతి. ఆమెకు దేహంపై స్మృతిలేనేలేదు. ఆమె హృదయం ఆమెలోలేదు. అది తన ప్రియుడి కారాగారంలో ప్రళయతాండవం చేస్తూంది. కార్యమాత్రం గమ్యస్థానానికి యీడ్చుకపోతున్నాయి. అవ్యక్తమైన ఆశాపూరిత దృక్కులతో - తన ప్రక్కనే నడుస్తున్న ముసలివానికేసి చూస్తూ నడుస్తూంది. కారాగృహంసమీపంకొచ్చేకొద్దీ ఆమె గుండెలు భారమై దిగజారుతున్నాయి. కాని సృష్టియుమాత్రం ధైర్య గంభీర దీప్తుల్ని వెదజల్లుతున్నాయి. ఇంకా - తనకు కావలసిన సహాయాన్ని ఆముసలాడు చేస్తాడనే ఆశతోనే అతన్ని అప్పుడప్పుడూ పలుకరిస్తు నడుస్తుంది. ఆ పలుకుల్లో, ఆశా, నిరాశా ఒక్కటిగా స్ఫురిస్తూన్నాయి. కొంచెంగా చలిస్తున్న అధరబింబాల్ని మెల్లగా విప్పింది.

తాతా!

. . . .

అప్పుడుడికి ఆపిలుపు వినరాకపోయినా తిరిగి చూచి సంధ్యాకోణ వర్ణంతో ఆమె కండ్లలో ప్రతిబింబించే కారాగృహాన్నిమాత్రం చూచాడు.

తా.. తా! (అనిపిలిచిందిమళ్లీ గద్గదకంఠంతో)

ఆఁ!?__ క్యూరియాసిటీతో ప్రశ్నించాడు ఆవృద్ధుడు. అకో! చూచావా తాతా! ఆ మైదానంలో శిధిలించిన ఆ పురాతనపు గోడలున్నాయి కదూ! అక్కడేవుంది ఆకారాగారం. అక్కడే నా ఆశాజ్యోతికూడా......వుం...ది......

మాట రేడబడి ఇక చెప్పలేక తేలోంచుకుంది. కుణంలోపల్నే కండ్లు ఎరుపుతిరిగి నీరుగ్రమ్మాయి.

అయినా ఆమె దుఃఖాన్ని పట్టుదలతో దిగమ్రింగి కన్నీళ్లు కొంగుతో ఒత్తుకొని, మళ్ళా చెప్పడం చూస్తే ఆమెఒక సాహసికురాలుగానే గోచరిస్తుంది.

తాతా! ఆకో! ఆ కమ్ముల తలుపుల మధ్య కనుపించటంలేదూ, ఆయన...

అయితే నన్నేంచేయమన్నావు తల్లీ!

ఆఁ ఆఁ! చేస్తావా! ఏంచెప్పినా చేస్తావా తాతా!

ఆ అభాగ్య హృదయం కొంత సంతోషించి, ఆత్రంతో. కాని__

ఆఁ! ఏదైనే చేస్తాను చెప్పుతల్లీ!

మళ్ళాఆమె హృదయంపలుం నిరాశతో ముడుచుకొంది. కాని, ఆమె దివసహో తెలుసా?

పాధ్యం__ సాహసికం__ అంతమాత్రానికే భయపడను. ఏమైతే అయింది విరిగితేర్యాత సముద్రం మోగాటిలోనే కాని!_ చెప్పెయ్యి! అనిముందుకు త్రోసింది ఆమెహృదయం.

బాబా! మళ్ళీ పిలిచింది.

ఆఁ!

ఆమాయికమైన చూపుల్తో ఆమెకేసి చూచాడు ఆవృద్ధుడు.

—నువ్వు ప్రతిదినం రాత్రుల్లో ఆ గోపురపుగంట వాయించు తావుగదూ!

ఆఁ! అయితే?

ఆగంట యీరాత్రికి వినబడగానే ఆయన్ని ఇక్కడ వురితీసేట్టుగా క్రామ్వెల్ ఆజ్ఞ.

ఆఁ? అలాగా?

ఆఁ! ఆమెహృదయం మితిలేని దుఃఖంతో క్రుంగిపోయింది. కాని, ఆసమయంలో అస్థైర్యం బూనితే లాభంలేదనే సంగతి ఆమెకు తెలీకపోలేదు.

బాబా! నువ్వీరాత్రి గంటవాయించటం మానేయాలి. అంతమాత్రం సహాయం చేశావంటే_ అంటూ అవృద్ధుడి రెండురాల చేతుల్నిగట్టిగాపట్టుకొంది దీనవదనంతో ఏడుస్తు.

వృద్ధుడి కండ్లల్లోంచి జలజల నీళ్లురాలాయి.

అమ్మా!__ క్షమించు ఇది నేంచేయలేనిపని_ గంటమ్రోగించితీరవలసిందే__ అది ధైనికధర్మాలకూ, స్వామిభక్తికీ లోపంతల్లీ__ నావల్లకాదు నీకుసహాయమౌతుంది__ పో.

యీమాటలన్నీ ఒకటి వెంబడి ఒకటి ఆ బోసి నోటినుండి వెలువడ్డాయి.

కొంచెంసేపు ఆమె నిశ్చేష్టతో అక్కడే నిలబడి పోయింది. ప్రపంచమంతా చీకటిలో విషాదమయమైంది.

పవిత్రతల్లీ క్షమించు! అంటూ అముసలాడు తిన్నగా జారుకున్నాడు.

ఊఁహూ! అని అప్రయత్నంగా ఒక మూల్గు మూల్గి తలూపింది, ఆ అభాగ్యురాలు. ఆవూపులో "యీ పాడు ప్రపంచమంతా స్వార్థమే" అన్న భావం పరిపూర్ణంగా గోచరిస్తూంది.

ఏం చేస్తుంది. అబల__ అందులోనూ ఏకాకి, ఆమెకిప్పుడేదిదారి? మీరే చెప్పండి చూదాం. ఆరెండు ప్రాణాలు ఆల్లాఅంతరించి పోవాలసిందేనా? ...ఏమో!

★

ధైర్యవ చెనక్కు తిరిగింది. ఇదివరకున్న ఆ అధైర్యం యిప్పుడామెలోలేదు. మైటకొంగు దీసి నడుమ్మొట్లో బిగించింది. సాహసించి బయలుదేరింది చీకట్లో_ ఎక్కడికో_

ఎక్కడికోగాదు. ఆగంట వ్రేలాడుతూన్న చోటికే. అది ఒక ఎత్తైన గోపురశిఖరంపైన వ్రేలాడుతూంది. దాన్ని అధిరోహించేదానికి ఎన్నైనాసగె భయంకరంగా మెలికలు తిరిగిన ఆ మెట్లనుండానే చిమ్మచీకట్లో పోవాలి. ఆమెట్లు నిశ్చేతన్నా సన్నాంగా వున్నాయి. కాని, ఆమె ఎంతమాత్రం జంకలేదు. శోకము చట్టిలాగా బిగించిపట్టింది అన్నంలేక పదిదినాలు గడిచినా ఏదో అవాచ్యమైనశక్తి తాత్కాలికంగా ఆమెలో ప్రవేశించింది. గంటమ్రోగకుండుగాక_ గంట మ్రోగకుండుగాక!

యిదే ఆమె మంత్రోచ్చారణ.

ఎల్లాగైనా శిఖరంచేరాలని మెట్లెక్కసాగింది కారంభించింది.

వెనక్కు తిరిగిచూడకుండా పార్శ్వదండాల్ని పట్టుకొని పైకెగబ్రాకింది.

కొంతసేపటికి ఏదో గోళం ఆమె తల తగిలింది. అదే_ నెపోలియన్ కాలంనాడు మూర్ఖుయోధులు మోసినగంట.

ఆదెబ్బతో తల గాయపడి రక్తం గారసాగింది.

కాని, అదియే ముఖానికి అమృత సంప్రోక్షణ. ఆ గాఢాంధకారంలో ఆ గంటతప్ప ఇంకేమీ కనుపించలేదు ఆమెకు. తల క్రిందికి త్రిప్పి చూచింది. గుండె ఝల్లుమంది పాతాళలోకంలోని బలిచక్రవర్తి పురంలాగా మినుకుమినుకుమంటూంది సుందరమైన పారిస్ నగరం. ఏలాటి ధీరులైనా ఆసమయంలో కండ్లు తిరిగి తోర్లాపడక మానరు. కాని ఆమెకు మాత్రం ఆలాటి సంచలన మేమీ కలుగలేదు. కారణం? - కార్యదీక్ష.

"ధీరుల్ విఘ్ననిహన్యమానులగుచున్ ధృత్యున్నతోత్సాహులై - ప్రారంభార్థము లుజ్జింపరు జామీ?" అన్న కవిసూక్తిని బలుగుపలుకుతున్న ఆమే ప్రబల నిదర్శనం.

కొంచెం పైకెగిరి గంటలోపలవున్న యినుపగోళాన్ని రెండుచేతుల్తో గట్టిగా లంకించుకొని వ్రేలాడసాగింది. ఆ ఎగరడంతో ఆ గంటా, రెండింటా యిద్దరూ ఒక్కవూపుగా ఊగారు.

ఆ కించిత్తు పట్టు దప్పిందంటే ఆమెగతేమాతుందనో మా పాఠకులే వూహించాలి.

గంట వూగివూగి కొంతసేపటికి తానే నిలిచింది. ఆమెమాత్రం ఆ గంటలోని గోళాన్ని వదల్లేదు.

★

కొంతసేపటికి ఆ ముసలాడుకూడా మెట్లెక్కి గంటను సమీపించి యథాప్రకారంగా లాగడానికి తాడు తాకడోయాడు. వెంటనే ఆతని కర్ణాలలో దుఃఖరావాలున్నట్లు తిరిగాయి.

ఎందుకో?

లేదా! యీ పాపిష్టిచేతుల్తో ఎంత పాపం చేయాల్సొచ్చిందీ.

ఈదుఃఖవాక్కులే ఆతని నోట్లోనుండి వెలువడ్డాయి కరుణమైనసారి.

కండ్లుమూసుకొని తాడునిలాగా వారించించాడు. గంట మ్రోగటంలేదు.

ఆతనికి తెలీదూ? ఆసంగతి?

ఆయా! తెలియదు.

ఎందువల్లో?

ఆదే దైవనిర్ణయ విచిత్రం. అముసలాడికి చెవుడు. గంటమోగినేడీ లేంటీ వాడికి వినబడదు. కాని, తాడులాగుతున్నాం గాబట్టి, గంటమోగుతూనే వుంటుందనుకుంటాడు.

అతడు తాడులాగుతున్నంతసేపూ గంటతో పాటే ఆమెకూడా గిరాగిరా తిరిగి భ్రమిస్తూంది.

తనధర్మం యథాప్రకారంగా నెరవేర్చి కొంతసేపటికి వృద్ధుడు వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళాడు. ఆమెకూడా అతికష్టంతో క్రిందికి దిగివచ్చి ఒక్కసారి చుట్టుపట్లా పరికించింది. ఎవ్వరూలేరు - నిర్మానుష్యం, ప్రపంచమంతా పైశాచిక తాండవంతో నిశబ్దంగా కనుపిస్తూంది. అది తనదృష్టికే మాత్రమే - కాని, భోగలాలసుల దృష్టికి అది వసంత వర్తన. కొంతసేపటికి ఆమెచేతులకొంచెం భారంగా తోచాయి. ఒక్కసారి తనచేతుల్ని మిరుమిట్లు గొలిపే చూపుల్తో చూచుకొని ఏడ్చింది పిచ్చిదానిలాగా.

పాపం! చేతులంతా చిటికిపోయి రక్తమయమయ్యాయి.

గంటమోగేటప్పుడు కార్యదీక్షలో ఆబాధ కనుపించలేదుగాని ఇప్పుడు కొంచెంకొంచెంగా బాధ మక్కువటవుతూంది. ఆరక్తాన్ని చూచేటప్పటికి ఆమెకండ్లు మిరుమిట్లు గొలిపేయి. పాపం! మైటకొంగుతో రక్తాన్ని తుడుచుకొని చరచరా నడవసాగింది తనప్రియుడున్నచోటికి. ఇప్పుడు తనకుండే ప్రపంచమంతా తన ప్రియుడే, ఈసమయంలో అత్యంతనక బ్రతికించుకుండం బే నిజంగా ఆమెకివిత ప్రబంధంలో ఒక నూతనాధ్యాయం ప్రారంభమైనట్లే.

తనశాసనంతో తప్పుకుండా ప్రతిదినం మోగే గంట ఆదినం మ్రోగకలేదేమా? ఆసంగతికనుక్కుందుకు బయలుదేరాడు ప్రభువు క్రామ్వెల్ తనపరివారంతో గోపురం దగ్గరికి.

మనసాధ్వి ఆరాజును చూచింది. క్రామ్వెల్ ప్రభువు ఆతనేనని గుర్తుపట్టింది. వెంటనే ఆతని పాదాలను రెండూ లంకించుకొని విడవకుండా పట్టుకొంది.

క్రామ్వెల్ నిశ్చాంతిపోయి, ఆమెను లెమ్మని లేవనెత్తాడు.

అమ్మా, నీకేమ కావాలి? ఎవర్నీవు?

మాట్లాడలేక ఆమెవెక్కివెక్కి ఏడవసాగింది.

చెప్పమ్మా! భయంలేదు చెప్పు! ఎందుకేడుస్తావు? అంటూ బుజ్జగించాడు క్రామ్వెల్.

ఆమె నోరెత్తలేక తనరక్తమయహస్తాన్ని రాజుకు చూపి వలవలా యేడ్చింది.

సూక్ష్మగ్రాహి క్రామ్వెల్ సంగతంతా గ్రహించాడు.

అమ్మా! నీసాహసానికి మెచ్చాను, నీ ప్రియుణ్ణి క్షమించానుపో!

ప్ర...భూ...! (ఆమెకండ్లల్లోంచి తెక్కలేని సీటిబిందువులు జలజలా రాలాయి. అవి దుఃఖబిందువులుకావు. ఆశాతీతమైన ఆనంద బాష్పాలు)

ఇదో! క్షమాపత్రమిస్తున్నాను. తీసుకో! (అని చేతులో వున్న ఒకకాగితం తీసి క్షమాపత్రం ఆమెచేతికిచ్చాడు.)

కొరవ 11_పేజీలో___

వి. వెంకటసుబ్బయ్య & సన్సు

బుక్ సెల్లర్సు,

బజారు :: నెల్లూరు.

అన్నివిధాలైన స్కూలుపుస్తకాలు, ఆంధ్ర, సంస్కృత, పద్య, గద్యకావ్యాలు, నాటకాలు, నవలలు, ఖండకావ్యాలు- అన్నివిధాలైన స్టేషనరీ సామానులు- ప్రింటింగుకు పనికివచ్చే 9, 12, 14 పౌనుల రఫ్, గ్లేజు, కాకితాలు- ఇంకా - ఇంకా - మీకేంగావలసియున్నా మావద్ద సిద్ధం.

రాయలసీమ రైతురక్షణయాత్ర.

అక్టోబరులో ప్రారంభం.

కనీసపు కోర్కెలు.

1. తుంగభద్రా, సంగమేశ్వరం, భవానీప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, మైనరు యిర్రిగేషన్ ప్రాజెక్టులు తదితరపేటి సౌకర్యాలు కలిగించవలయును.

2. సహకార ప్రభుత్వ పరిశ్రమాలయాలు స్థాపించాలి.

3. బంజరు భూములు వ్యవసాయకూలీల కివ్వాలి. వ్యవసాయ కూలీలకు కనీసజీతభత్యముల నేర్పరచాలె.

4. రైతుపండించే ఆహారపదార్థాలకు కనీసపు ధర నిర్ణయించాలి.

5. పత్తి నూనెగింజలకు యెగుమతి సౌకర్యాల నేర్పరచి, విదేశాలలో నిండైనధరలు కలుగునట్లు చేసి, యెగుమతి సలహా సంఘాలలో రైతు సంఘానికి తగిన ప్రాతినిధ్యమివ్వాలి.

6. ప్రస్తుతమున్న భూమిశిస్తు రేటును యెక్కువ చేయరాదు.

7. రీసెటిల్మెంటు పద్ధతి రద్దుచేయాలి.

8. భూమిశిస్తును తొలగించి, నీటి తీర్వాను సగం తగ్గించాలె.

9. భూమి తనఖాబ్యాంకులు యేర్పాటు చేయాలె. రైతులు కూలీలకు తక్కువవడ్డీపై అప్పులిచ్చు పరపతి సంఘాలు నెలకొల్పాలి.

10. సంయుక్త సహకార వస్తుక్రయ విక్రయశాల లేర్పాటు చేయాలి.

11. ఫారెస్టుచట్టాన్ని రైతుసంఘ కనీసపు కోర్కెల (కంప, కట్టె, వ్యవసాయకొరముట్లు, గృహనిర్మాణావసర సామానులు వగైరా) ప్రకారం సవరించాలి. పుల్లరి పూర్తిగా రద్దుచేయాలి.

12. కౌలుచట్టాన్ని సవరించి కరువుబారి నుండి ప్రజల రక్షించుటకు శాశ్వతస్కీము నొకదానిని అమలుకు తేవాలి.

13. రైతులు, కూలీలు యివ్వాలిసిన అప్పులను రద్దుచేయాలి.

14. వారానికి 48 గం॥ మాత్రమే పనిచేయింపబడుతూ, సం॥1 టికి నిండుజీతంతో 1 నెల సెలవిచ్చులాగు శాసనంచేయాలి.

15. మందసా రైతులపై రంగా తదితర రైతు నాయకులపై పెట్టబడిన కేసులను ఉపసంహరించుకోవాలి.

మొదలగు రైతాంగ కనీసపు కోర్కెలకై ఆందోళన జరుపుట. స్థానిక యిబ్బందుల ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తూ, రైతుసంఘాల్లో సభ్యులను చేర్పించుట, సంఘాలు నిర్మించుట, పలాసా రైతు మహాసభ తీర్మానములను బలపరచుట యీయాత్రలో జరగాలె.

యాత్రికులకు, యూనిఫారాలు వుండాలి. స్వయంగా తెచ్చుకొన లేనివారు ముందుగా కొలతలు పంపాలి. దరఖాస్తులు, ఆయాజిల్లా రైతుసంఘ అధ్యక్ష, కార్యదర్శుల సిఫార్సు లేనిది అంగీకరింప బడవు. యాత్రికులు చేరుస్థలము కాలము తరువాత ప్రకటింపబడును. దరఖాస్తులు కర్నూలుజిల్లా రైతుసంఘం,నంద్యాలకుపంపాలె.

చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి,
ప్రధానకార్యదర్శి, ఆం. రా. రైతుసంఘం

మందసా రైతుల మహాసభ

—x—

భారతీదేవి రంగాగారి ప్రబోధం

మందసా ఎస్టేటు రైతుమహాసభ సెప్టెంబరు తేది 1 దీన పలాసాలో శ్రీమతి భారతీరంగాగారి అధ్యక్షతన దిగ్విజయంగా జరిగింది. 30 వేలమంది జనం సభకు హాజరైనారు. అధ్యక్షురాలి ఊరేగింపుకు లక్షమంది రైతులు పురుషులు స్త్రీలు బారులుతీర్చి నిలబడినారు. మందసా కేసులో నిందితులుగావున్న రైతులకు గొప్ప సన్మానం జరిగింది. వూరేగింపులో అడుగడుగునకు, కానుకలు మంగళహారతులు, వీరగంధము సమర్పింపబడినవి. సవరరాజు మల్లిపెద్ది కృష్ణమూర్తి గారి నాయకత్వాన వేలకొలది సవరలు రైతురక్షణయాత్రను జరిపి, వూరేగింపులో పాల్గొని, తమ కష్టనిష్టూరాలను భారతీదేవిగారికి విన్నవించుకున్నారు. మందసాలో యింకా జమీందారులు పోలీసులు ప్రజలను భీతావహులకేసే ప్రయత్నం విరమించుకోనప్పటికి, ఈ సభకు యింతమంది జనం వచ్చినందుకు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు డి. యస్. రెడ్డిగారు మహదానందాన్ని వెలిబుచ్చినారు. మందసా ఎస్టేటును ప్రభుత్వం వశపరచు కొనవలసిన కారణాలన్నిటిని వివరించి రెడ్డిగారు చెప్పినారు.

ప్రారంభోపన్యాసం.

డి. యస్. వల్లభరావుగారు సభను ప్రారంభిస్తూ, మందసాకొల్పుల పూర్వోత్తర చరిత్రను యావత్తూ ఆమూలాగ్రంగా వర్ణించినారు. రంగాగారి నికనైనా వదలివేసి, రామలింగయ్యపై కేసును ఉపసంహరించుకొని, గౌతులచ్చన్నగారిపై నిర్బంధాన్ని తొలగించమని ఆందోళన చేయవలెనని హెచ్చరించినారు.

అధ్యక్షోపన్యాసం.

"మందసా చరిత్ర మరపురానిది. రైతువుద్యమానికి అఖండఖ్యాతిని సంపాదించినది. వీరగున్నమ్మ సోదరి ప్రాణాలర్పించిన మందసా సోదరులు రైతులోకానికి ఆదర్శప్రాయులైనారు. బాబుగెను, గణేశశంకర విద్యార్థి, క్రీస్తు, సోక్రటీసు, జోన్ ఆఫ్ ఆర్కు మున్నగు కీర్తిశేషులవలె మందసావీరులు మరణించినారు.

"ఆచార్య రంగాగారి అరెస్టుతో, రామలింగయ్యపై కేసుతో, లచ్చన్న నిర్బంధంతో రైతువుద్యమం పోలేదని రుజువుచేయుటలో యున్నట్లు ఇంతమందిజనం ఈసభకు వచ్చారు.

మందసా రైతురక్షణ.

మందసా రైతురక్షణ మనపైననే వున్నది. అందుకై మనము తీవ్రమైన కృషిచేయాలె. మందసా వీరుల ఆదర్శాన్ని మనం అనుసరించాలె. రంగాగారు విడుదలయ్యేదాకా, రామలింగయ్యపై కేసు పోయేదాకా, లచ్చన్నపై నిర్బంధం తొలగేదాకా మందసా రైతులు నిద్రింపరు. అందుకై మనం కంకణాలు కట్టుకుందాము.

సత్యాగ్రహం, రైతులకర్తవ్యం.

"తపోమహో బ్రహ్మాండమైన పోరాటం స్వరాజ్య సంపాదనకొరకై జరుగనున్నది. అది జయమందవలెనంటే రైతులు, కూలీలు యెక్కువగా కృషిచేయాలె. సర్వవిధములైన త్యాగాలకు సిద్ధపడవలెను. రాజకీయాధికారం సంపూర్ణంగా భారతీయులకు కాకపోతే, రైతుకూలీ రాజ్యస్థాపనకు ప్రాథమిక సావకాశంకూడా వుండదు.

"చైతన్యవంతమై రాజకీయ వ్యక్తిత్వాన్ని పెంపొందించుకుంటూ తమ అపార సంఖ్యాబలం త్యాగశక్తివల్ల, తెంపరితనంవల్ల, స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించి, రాజకీయాధికారాన్ని తమహస్తగతం చేసుకోవాలె" అంటూ శ్రీమతి భారతీదేవిగారు ఉద్బోధించినారు.

తీర్మానాలు.

రంగాగారిని విడుదల చేయవలెను.

రామలింగయ్యగారిపై కేసును ప్రభుత్వం ఉపసంహరించుకోవలెను.

మందసా యెస్టేటును కోర్టుఆఫ్‌వార్డ్సువారు తీసుకోవలెను.

రాయలసీమ రైతురక్షణయాత్ర

రాయలసీమ రైతురక్షణయాత్ర చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము జిల్లాలలో జరుపుటకు ఆ. రా. రైతుసంఘము తరఫున తత్సంఘ ప్రధానకార్యదర్శి కామ్రేడు చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు జిల్లాలలో యేర్పాట్లు చేయుటకు సంచారము చేయుచున్నారు. యాత్రసుమారు 3 నెలల పర్యంతము సాగునని తెలియుచున్నది.

కర్నూలులో జిల్లాకాంగ్రెసు నాయకులు శ్రీ పోబశరెడ్డి, రైతునాయకులు రామిరెడ్డి, యన్. బి. రంగాగారలు, కడపలో రంగారెడ్డి, వెంకటసుబ్బయ్య, ఆదినారాయణరెడ్డి గారలు, చిత్తూరులో నరసింహం, తిమ్మారెడ్డి, వారివారి జిల్లాలలో యేర్పాట్లు చురుకుగా చేయుచున్నారు.

రైతుసంఘాలు యేర్పాటు చేయుట కనీసపు కోర్కెలకొరకాందోళన జరుపుతూ రైతాంగ ఆర్థిక పరిస్థితుల విచారించుదురు.

—విలేఖరి.

కడప, కర్నూలు కాల్వ

లోగడ యీకాల్వ క్రిందపారుదలకు రైతులకు అవసరమైనపుడు గ్రామాధికారులు చీట్లుయిచ్చేది. తర్వాత 3 సం॥ క్రిందట చీట్లుయిచ్చేహక్కు తహశీల్ దారుకు, ఆజమాయిషీ రవిన్యూయిన్‌స్పెక్టరుకుయిచ్చారు, దీన్తో రైతులబాధ వుక్కుక్కుచావు అయింది. తహశీల్ దారు పరుగంటుకోలేక చచ్చిపోతున్నారు.

ఈకథికే చచ్చిపోతుంటే యిప్పుడు సాగుబడి అనుమతిచీట్లు యిచ్చేహక్కు పి. డబ్ల్యు. డి. యింజనీయరుకున్నూ, ఆజమాయిషీహక్కు ఓవరుసీయరుకు యిచ్చారట. రైతులను పీడింపడానికి మార్గమెట్లా అని యీ విధాన మెతికినట్లున్నది గాని మరేమిగాదు.

పైఉత్తర్వులన్నీ రద్దుచేసి తిరుగా గ్రామాధికారులకే ఆ చీట్లు యిచ్చే అధికారం యివ్వడం అవసరం.

క. జి. రైతుసంఘం, నంద్యాల } యన్. బి. రంగా ఆఫీసు సెక్రటరీ.

వర్షమెప్పుడు?

శెప్టెంబరు 16 నుండి 25 తెదిలోపల

మొదలి రామకృష్ణ సిద్ధాన్తి.

తే 12.4.40 జమీన్ రైతులో సంవత్సర ఫల సంగ్రహముల వ్రాసియుంటిని. దానిలో చెప్పినట్లు చైత్రకృష్ణమునకన్న వైశాఖ శుక్లములో వర్షమధికముగానే కురిసినది.

శ్రావణ భాద్రపదములందు వర్ష ప్రతికూలత కలదని చెప్పియుంటిని. ఇంకవరకే విచయముల పత్రికను చూచి ఫలానుభవము సరి చేసికొనవచ్చును.

ప్రకృతము, మన మండలములో డెల్టాభూములందుతప్ప, యితర మెట్టగ్రామాలలో వర్షమావశ్యకమైయున్నది. శ్రీ వెంకటగిరి సంస్థాన ప్రాంతములలో చాలామంది నన్ను వర్షవిషయమై ప్రశ్నించుచున్నారు. దీని విషయమై శాస్త్రదృష్టిలో తెలిసినంతచెప్పుట యుక్తమనితోచినది.

ఇపుడు సింహంగారక దోషము. రవి కుజుల లేక నక్షత్రసంచారము. పురోబుధదోషము. గురుశను లేక నక్షత్రరాశి సంచారము. వర్ష ప్రతికూలములుగ నున్నవి. కాని శెప్టెంబరు 16 తేది కన్యామాసమువచ్చును. సౌరపక్షమున నది భాద్రపదారంభము. రవి కుజులకు రాశిభేదము కలుగును. ఆకాలములో రవి. కుజ. బుధ. శుక్రులు జల. జల. సౌమ్య. అమృతనాడులందు చరించెదరు. గురుశనులు వాత వాడి సంచారములోనుందురు. కాన 16 మొదలు 25 తేది లోపుగ ఖండ ఖండముగనైనను వర్షింపగలదు. వాయు ప్రతికూలతచే కొంత వర్ష ప్రతికూలత కలిగినను కొన్నిచోట్లనైనను సామాన్య వర్షమైనను పడునని తోచుచున్నది.

కర్నూలు జిల్లాలో "రైతుబిడ్డ" నిషేధము

ఇది జమీందారీ పీరియాకాదు. ఇది పరలోక మాటు "రైతుబిడ్డ" ఫిలిం కర్నూలులో ప్రదర్శింపబడినది. ఆనాడు ప్రజలలో అల్లకల్లోలముగాని తోకచుక్కలు బుట్టడంగాని, భూకంపంగాని జరగలేదు. ప్రదర్శించగూడదని ఎవ్వరూ ఆక్షేపించనుగూడలేదు. అదపా నిర్విఘ్నంగా, శాంతియుతంగా, నిరాక్షేపణీయంగా జరిగిపోయింది. ఈవాడెందుకో కర్నూలు కలెక్టరువారు యీఫిలిమును నిషేధించారు. యీనిషేధానికి మా తీవ్ర అసమ్మతి తెలుపుతున్నాం.

నంద్యాల 7-9-40 } —బి. రామిరెడ్డి, కర్నూలుజిల్లా రై. సం. అధ్యక్షుడు.

రంగాగార్ని వేలూరు జైలుకు మార్చారు-

శ్రీ ఆచార్య రంగాగారిని మద్రాసు నుండి వేలూరు సెంట్రల్ జైలుకు మార్చారు.

భగవాన్లు కేసు.

డి. సూర్యభగవాన్లు కేసు ఈనెల 18 తేదీ మద్రాసు ఎగ్మూరు కోర్టులో విచారణ వాయిదా వేసియున్నారు.

పెండ్లి కట్నం

నెల్లూరు రు 10 లు

నెల్లూరు రంగనాయకులపేట వాస్తవ్యులు శ్రీ కడియాల నారాయణస్వామి నాయుడు గారి చిన్నకుమార్తె సౌ॥ ధనలక్ష్మమ్మకున్ను రేణిగుంట కాపురస్తులు, శ్రీ తోట వీరబ్రహ్మంనాయుడుగారి కుమారుడు చి॥ రామలింగయ్యకున్ను, రేణిగుంట 19-8-40 తేది జరిగిన వివాహ సందర్భమున మా పత్రికకు వధువు తండ్రి కడియాల నారాయణస్వామి నాయుడుగారు రు 10 లు కట్నం పంపినందులకు కృతజ్ఞులము. వధూవరులను సర్వేశ్వరుడు కృపారస దృష్టిని జూచుగాక.

—పత్రికాధికారి.

జమీన్ రైతు

13-9-1940

యుద్ధ పరిస్థితి

యుద్ధం తీవ్రరూపందాల్చింది. విషమ స్థితికివచ్చింది. హిట్లరు ఇదేపూపులో యింగ్లండుపైన ఆఖరు దండయాత్రకు పూనుకుంటాడా, లేక కొంత ఆలస్యం జేసి మళ్లీ దండయాత్ర సల్పుతాడా అనేది ప్రశ్న? చర్చిలు వుపన్యాసం ప్రకారం ఇదేపూపులోవస్తే, హిట్లరు మంచిదెబ్బ తింటాడు. ఈ పూపులో ఎన్నోవందల విమానాలు పోగొట్టుకున్నాడు. మళ్లీ ఆగి, కొంతకాలమువు విశ్రాంతి తీసికొని, ఇంగ్లండుమీదికి వచ్చేటలో చనవల్ల ఆట ప్రయోజనం కల్గదు. అయితే ఏమైనా యిప్పుడే తేల్చుకుంటే మంచిదని హిట్లరు అనుకోవచ్చు. నార్వేపక్షనుండీ, ఛానలు రేవుక్క- ఫ్రెంచితీరంవరకు ఆయుద్ధ సన్నాహం హిట్లరు జేసియున్నాడని చర్చిలు అంటున్నాడు. చర్చిలుఅన్నట్లు, ఒక్కసారిగ స్కాట్లండు, ఐర్లండు, ఇంగ్లాండుల మీద విమానదాడిని కేంద్రీకరణం జేయవచ్చు. అన్నిటికిని ఆంగ్ల పౌరులు సిద్ధంగానేవున్నారు. బకింగుహామురాజ భవనంపై బాంబులు పడుతున్నయి. రాజు, రాణి యిద్దరు కులాసాగా సామాన్య ప్రజల కేర్పాటుజేసిన ఒక ఆశ్రయ గృహంలో కాలం గడుపుతున్నారు. ఇది యూరపు సంగతి.

మధ్యప్రాచ్యరంగంలో కూడాపరిస్థితులు ప్రమాద స్థితిలోకివస్తున్నవి. సిరియాకు ఇటాలియను కమిషను వెళ్లి, స్వదేశీయుల వద్దనున్న యావత్తు ఆయుధ సామగ్రిని లాగివేస్తున్నారు. సిరియా యజమానులైన ఫ్రెంచి పెటైను ప్రభుత్వంవారు మాట్లాడక వూరుకుంటున్నారు. దానితోబాటు పాలస్తీనాలోని హైఫా, టెలవీవు నగరముల మీద ఇటాలియను బాంబులు పడుతున్నవని వార్తలు వస్తున్నవి. ఏడెను, సూయజు పట్టణాలపైన ఇటాలియను వైమానికదాడి జరుగుతున్నది. ఇటాలియను దాడులకు తీవ్ర ప్రతీకారం ఆంగ్ల వైమానికులు సల్పుతూనే వున్నారు. కనక గతవారంచర్చిలుఅన్నట్లు యుద్ధకేంద్రంమధ్యప్రాచ్యంలోఏర్పడవచ్చు. అప్పుడికి యుద్ధసన్నాహానికి ఇప్పటికంటె ఎక్కువగా ఇండియా పూనుకోవలసి వుంటుంది. మిలిటరీ రీత్యా, ఇండియా ప్రాధాన్యత అధిక్యమౌతుంది.

ఇప్పుడైనా ఇండియా కోర్కెను బ్రిటను మన్నించి ఇండియా ప్రజల హృదయపూర్వక సహకారాన్ని పొందేటందుకు ప్రయత్నించకూడదా?

——

మా మేనేజరును నిల్పివేశాము.

మా ఆఫీసు మేనేజరుగా పనిజేస్తుండిన పి. వి. సుబ్బరావుగారిని యీ దినం నుండి నిల్పివేయడమైనది. వారికి ఇక మా 'జమీన్ రైతు ముద్రణాలయం' తోగాని, 'జమీన్ రైతు' పత్రికతోగాని, ఏలాటి సంబంధములేదు.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,
మేనేజింగ్ ఎడిటర్,
జమీన్ రైతు.

శాసనసభ్యులు- పార్టీ సమావేశాలు

శాసన సభాభవనంలో కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశాలు జరుపకూడదని గవర్నరులంటున్నారు. జరుపడానికి శాసనసభాధ్యక్షునికి హక్కువుందని స్పీకరు సాంబమూర్తి అంటున్నాడు. పండిత గోవింద వల్లభపంతుగూడ అమాటే అంటున్నాడు.

శాసనసభలు సమావేశం కాకపోతేనేమి! శాసనసభలు రద్దుగానంత వరకు సభ్యులయొక్క ప్రజా ప్రాతినిధ్యం ఎక్కడికిపోతుంది? అది పోనంత వరకు ప్రజాప్రతినిధులుగా తమ విధ్యుక్త ధర్మాన్ని నెరవేర్చేటందుకు తాము సమావేశమై తమ అభిప్రాయాలను ప్రజలకు తెల్పవలసిన బాధ్యత శాసనసభ్యులపై నున్నదిగదా! అటువంటి సందర్భంలో శాసనసభా భవనాన్ని శాసనసభ్యుల సమావేశానికి యివ్వకపోవడంలో గవర్నరుల సంకుచిత అధికార దృక్పథం హర్షింప దగినదికాదు,

——

బర్మాలో కొత్త మంత్రులు.

ఎట్టి షరతులులేకుండా యుద్ధంలో బ్రిటనుకు సహాయం జేస్తామని ఎందుకు జెప్పిందీ మంత్రివర్గమనే కోపంతో పాతమంత్రివర్గం కూలద్రోయబడింది. (మళ్ళీ కొత్త మంత్రివర్గం మీదకూడ విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాలు రాబోవుతున్నవట. కారణాలింకా తెలియలేదు). బ్రిటను ఈ విషయాన్ని గమనించాలె. ఏ దేశం వారైనా తమ దేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందవలెననే అభిలషిస్తారుగదా! ఆమాట మరచిపోయి, స్వార్థరహితంగా బ్రిటనును యుద్ధంలో బర్మా పాల్గొనవలసిన అవశ్యకత ఏమున్నది? బ్రిటను యుద్ధం బర్మా యుద్ధమేనని బ్రిటను అనిపించాలె. బ్రిటను యుద్ధం భారతదేశ యుద్ధంఅని బ్రిటను అనిపించాలె. అప్పుడే ఇండియా, బర్మాలు రెండు హృదయపూర్వకంగా బ్రిటనుకు సహాయం జేయగలవు.

——

అభిప్రాయాలు

చంద్రిక.

ఇది రాజమండ్రి నుండి కొత్తగా వెలువడుతున్న వారపత్రిక. నవ్యచైతన్య విలసితము తూర్పుగోదావరి మండలాన్ని సేవించను సరియైన పత్రికలులేనన్న కొరతను యిదితీర్చగలదని మాయభిప్రాయం.

*

కష్టజీవి

కవి యద్దనపల్లి దేవయ్యచౌదరిగారు. సమస్య కష్టజీవికి సంబంధించినది. పరిచయ వాక్యాలు వ్రాసినది రైతుకుటుంబపెద్ద ఆచార్య రంగాగారు. ఇక బాగుండకపోవు టెట్లు?

కవనం మధురంగా ఉంది. కార్మిక, కర్షక సమస్యలపై వ్రాయ ఎందరుకవులైనా ఎన్ని పుస్తకాలైనా తనివితీరదు. చేసినా రక్తంతో అద్ది వ్రాసిన చౌదరిగారి లేఖినికి కార్మిక కర్షకలోకం ఎంతో ఋణపడ్డది.

——

రైతు నాయకునికి రెండవపర్యాయం శిక్ష

బొంబాయి గవర్నమెంటువారి నిషేధపు టుత్తర్వును ధిక్కరిస్తు, ప్రకటన గావించినందుకు అఖిలభారత కిసాను (రైతు) సభకు తాత్కాలిక కార్యదర్శి అయిన ఇందులాలు యాజ్ఞికు గారికి అహమ్మదుబాదు మేజిస్ట్రేటుచే 2 సంవత్సరాల శిక్షవిధించబడినది. శిక్షకాలంలో ఉపన్యాసమిచ్చినందుకు మళ్ళీ సెప్టంబరు 9 వ తేదీన 2 సంవత్సరాలశిక్ష విధించబడినది.

ఈజిప్టుమీదికి ఇటలీ దూకుడు

ఈజిప్టు సరిహద్దులో సిద్యాబరద్ద పాడుగునా ఇటాలియను సైన్యాలు కేంద్రీకరించ బడివున్నవి. 3 సైన్య సమూహాలుపాల్గొని ఈజిప్టుపయి, దండయాత్ర సల్పుతవట.

——

ఫ్రాంకోగారి బెర్లిను ప్రయాణం.

స్పెయిను అధికార జనరలు ఫ్రాంకో బెర్లిను నగరానికి ప్రయాణమై పోతున్నాడని వార్త వచ్చింది.

——

మునగాల ఎస్టేటులో శాంతి నెలకొల్పిందెవరు?

శ్రీ విశ్వనాథంగారి ప్రకటన.

మునగాల జమీందారు, అతని ఏజంట్లుపయిన సాంఘిక బహిష్కారం, రైతుల సత్యాగ్రహం, పోలీసువారికి సప్లయిలుకూడ లేకుండా పోవడం అంటకీ తెలిసిన విషయాలే. ఈతగాదా అప్పట్లో పరిష్కరించిందెవరు అనే విషయం పైన శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథంగారొక ప్రకటన గావించారు. దాని సారాంశమిది.

ఈ ప్రశ్నకు నిజమైన సమాధానం యివ్వవలెనంటే, ఇంతవరకూ పూర్తిగా శాంతి అనే మాట మునగాల రైతులెరగరు.

కాని మునగాలలో రైతులకు జమీందారుకు మధ్యనడచిన తీవ్రమైన సంఘర్షణను ఆపిందెవరు అంటే పోలీసువారుమాత్రం కాదు. వారుజోక్యం కలుగజేసికొని, విషమించిన పరిస్థితిని మరింత విషమింపజేశారు. అప్పటి రెవిన్యూ మంత్రి ప్రకాశం గారు ఆప్రదేశానికివెళ్లి సమస్యను పరిష్కరించకపోతే ఏమయివుండేదో చెప్పడానికివీల్లేదు.

కాని పోలీసువారి వార్షిక రాష్ట్రరిపోర్టులో ఏం వ్రాశారో చూడండి. పోలీసువారు తీసుకొన్న ఘట్టిచర్యలవలన సత్యాగ్రహం ఆగిపోయిందట. పోలీసువారికి 3 రోజుల వరకు సప్లయిలు చిక్కలేదు. జమీందారు, అతని మనుష్యులపైన సాంఘిక బహిష్కారం జరిగింది. ఇవన్నీ కూడా రెవిన్యూమంత్రి రాకతోటే తొలగిపోయినవి.

రైతుసమస్యలు ఆర్థికప్రశ్నలు. పోలీసువారి ఘట్టిచర్యలకు లోబడేవికావు. చతురతగల పరిపాలనా దక్షతవల్లనే చక్కబడగలవు.

——

యుద్ధఫండు

రాజాజీ ప్రకటన.

తహసీల్దారు, రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్లు, పోలీసు అధికార్లు, గ్రామమునసబులు వసూలుజేసే పద్ధతిలోనే యుద్ధఫండును వసూలుజేస్తున్నారనే సంగతి నిర్వివాదాంశం. రాష్ట్రీయయుద్ధకమిటీ కార్యదర్శి, ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రజలను చందాలకై బలవంతపెట్టడంలేదని అంటున్నాడు. సర్కారు వుద్యోగులువెళ్ళి పన్నులు వసూలుజేసినట్లుగా, యుద్ధఫండు వసూలుకు వెళ్లడమే పనికిరాదని మా అభ్యంతరం ఆపద్ధతే మానివేయవలెనని రాజాజీ ప్రకటిస్తున్నాడు.

——

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

ఈయన 13 తేది రాత్రి రైలుబేరి బొంబాయిలో జరుగు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభకు వెళ్లి తిరుగా 19 తేది వస్తారు.

స్టుడియో వార్తలు.

కొత్త కంపెనీ.

శ్రీ రాములు శెట్టిగారు, పారేపల్లి శేషయ్యగారు, కన్నాంబగారు భాగస్వాములుగా "శ్రీ రాజరాజేశ్వరి పిక్చర్సు" అనే ఫిలిం కంపెనీ స్థాపించబడింది. వీరు తెనుగులో "హరిశ్చంద్ర" అను ఫిలిం తీస్తారట. ఇందులో ప్రముఖ తార కన్నాంబగారే! నటీనటులు భాగస్వాములు కావడంవల్ల ప్రొడ్యూసర్ల కష్టసుఖాల అనుభవం తెలుసుకోవడానికి మంచిమార్గం.

*

విశ్వమోహిని.

ఫిలిమేమో త్వరగా తయారౌతున్నది. కాని విడుదల సీజను ఆలశ్యం కావచ్చును.

*

జీవనజ్యోతి.

ఈజ్యోతి సిద్ధమైంది. వచ్చేనెలలో ఆంధ్రదేశంలో ప్రకాశిస్తుంది. దీనిలో కృష్ణవేణీతార పాత్రాభినయం చూడండి రుచి ఎలావుంటుందో?

*

ఇల్లాలు.

5 తేది సెన్సారుకూడా అయింది. 27 తేది ఆంధ్రదేశంలో 11 సెంటర్లలో ఒకేమాటు విడుదల కాబోతున్నది. ఏనాటికైనా "ఇల్లాలు" ఇల్లాలే!

*

మీరాబాయి.

ఫిలిం ఎప్పుడో తయారైంది. రెండు తెలుగు ఫిలిములు పోటాపోటీగా ఆంధ్రదేశం మీదకు రావడం బాగులేదు. అందరు ఆదేసలహాయిచ్చారు కాబట్టే మీరాబాయివారు తేదిమార్చుకోవడం వారి వ్యాపారలక్షణానికి నిదర్శనం. ఎప్పుడు రిలీసు చేసేదిముందు ప్రకటిస్తారు.

*

ధర్మపత్ని.

ఈ ధర్మపత్నిని డిసెంబరులో విడుదల చేస్తారట. ఔను! సీజను యీ లోపల బాగా లేదుగదా?

*

మాలతీమాధవం.

దీనికి మళ్లా రీ ఎడిటింగు, రీటేక్ అక్కర లేదన్నాడట దర్శకుడు పుల్లయ్య. కాని భానుమతిని ఎందుకో కలకత్తాకు ఎగుమతి చేశారు. ఏమైనా రీటేక్ జరుగుతుందా ఏమిటి?

*

వాహిని.

వాహినీవారి మూడో చిత్రం "కథ" నిర్ణయమే గాదు వ్రాతకూడ పూర్తిఅయిందట!

*

గూడూరు కంపెనీ.

కన్నాంబ భాగస్తురాలుగా ఉండేట్లు దువ్వూరు నారాయణరెడ్డిగారితో మాట్లాడిన ఏర్పాట్లు కుదరలేదు. ఆమె వేరే ఏర్పాటు చేసుకుంది.

*

రైతు బిడ్డ.

రైతుబిడ్డ ఫిలిమును కర్నూలుకలెక్టరు గూడ నిషేధించాడట.

జమీందారుకు హృదయపరివర్తన జరగడమే ప్రకృతికి విరుద్ధము. అదే జమీందార్లకు మాకు ఆక్షేపణీయమైనట్టును గొంటా?

*

అభిప్రాయాలు

బారిస్టరుపార్వతీశం, బొండాంపెళ్లి, చదువుకొన్న భార్య, ఈమూడు కలిపి ఒక ప్రోగ్రాముగా రక్తికట్టిస్తున్నారు.

ఇవి నెల్లూరు కొత్తహాలులో నేనుచూశాను. పార్వతీశం సంపూర్ణంగా చెడిపోయింది. బొండాంపెండ్లి హాస్యం అందులో ఏముంది? చదువుకొన్నభార్య సుడ్డీలో మెల్లశ్రేష్టం. కాని యీ మూడూ మీరంతా చూడతగినవే!

—చిత్రగుప్తుడు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

—విమర్శకుడు—

నిలువుదోపిడి.

శ్రీ కొప్పరపు సోదరకవులకు యిప్పటికి 4 నూటపదహార్లయిచ్చి సన్మానించారు నెల్లూరు వారలు. ఇంకాసత్రాహాల్లో 65 పెండ్లిండ్లు నోరులేని దేముడికికేవీ దండుగఖర్చు పెట్టారని వారి దక్షిణాశ్వైశ్య పత్రికచేత జేనోళ్ల పొగడ్తలందిన ఆర్యవైశ్యులుగూడా మళ్లీ రేపోమాపో యీ సోదరకవులకు ఒకటో, రెండో, మూడో నూట పదహార్లు సమర్పించబోతున్నారని వింటున్నాము. దేశంకోసం నేల్సుటాక్సు రు 1_కి 0_0_1 దమ్మిడీ అంటే మిడిసిపడి కాంగ్రెసును తూర్పారబట్టే యీ వైశ్యసోదరులు ఈలాంటి దండుగలెన్నైనా పెడతారు వితరణ తెలియని కారణంతో.

మనవారికే ఏదిబట్టినారంగే. అసలు విషయం తెలిసి గౌరవిస్తే సరవాలేదు. వెంగిశెట్టి కేకాదని మంగిశెట్టి, మంగిశెట్టికేకాదని మర్బిశెట్టి. అంతేగాని విషయము ఈచిత్రజ్ఞత తెలిసివస్తేగా!

చివరకు మనవారి తెలివితక్కువకు ఆ సోదరకవులే లోలోపల నవ్వుకుని పోతారేమో?

*

8 తేది సన్మాన సభాధ్యక్షులైన దివాన్ బహద్దరు (would-be) ఆమంచర్ల సుబ్బకృష్ణరావు పంతులు యీ యాశుకవితామృతాన్ని గ్రోలి ఊపిరి తిరగక ఉక్కిరి బిక్కిరై నెల్లూరు కవులంతా ఆకవిత్వాన్ని అనుకరించ మన్నాడు.

ఆంధ్రనవ్యసాహిత్యోద్యాన కవికోకిలా! నీవున్నూ, అభినవతిక్కనామాత్య విమర్శకాగ్రేసరా! నీవున్నూ, సరసకవితాధురీణా! నీవున్నూ, కవిత్వరచనా నైపుణ్యంలోనేగాక పద్యపఠనాచాతుర్యంలోగూడ పొగడ్తగన్న మేఘసందేశాద్యనేక కృతికర్తా! నీవున్నూ, తక్షణం మీరంతా మీనవ్య, మధుర, మృదుల, సాహిత్య కవనాలకు తిలోదకాలిచ్చి తమిదపిండి పాకంలో తయారయ్యే యాశుకవితా ప్రవాహన్నట అలవరుచు కొండయ్యా పంతులవారి ఆజ్ఞమేరకు!

*

పంతులవారూ! సింహపురికవులకు అంతదుర్గతి పట్టలేదు. మనకవితారసజ్ఞతకు అమెరికా కవితల్లజాలుగూడా తలలు వంచించారనేది మరచారు కాబోలు? (దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారికవితాభావ సంపదను 'Voice of Read" అనే శీర్షిక క్రింద పరించి అమెరికాకవులే నివ్వెరపొయ్యారు)

*

ఇంతకూ చివర నామనివేమంటే? ఈబహూకరణాలన్నీ మనవారి తెలివితక్కువక్రింద తీసుకోక ఉదారగుణశోభిత నిదర్శనాలక్రిందనైనా జమకడితే మనం ధన్యాత్ములమేమని!

*

మరొక సాహసవాక్యం- ఈ యాశుకవిత్వాన్ని నెల్లూరు కవులు, పండితులు, ఎవ్వరుకూడా మెచ్చుకోలేదని మన కృష్ణరావుపంతులు, కవరా ముఖ్యపంతుల చెవులలో వేస్తున్నా రహస్యంగా

*

కవులకొక నమస్కారం. అయ్యా! తమయందు మాకేలాటి తిరస్కార భావం లేదని, పూజ్యభావమే ఉందనీ తెలుసుకోండి.

పై కథంతా మాకుటుంబానికి సంబంధించి తమకేమీ యిందులో ప్రోత్సాహమద్దని మరవాస్యం నా ప్రార్థన.

*

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

ఈ జిల్లాసంఘము నిద్రపోతున్నది. పనిలేకుండా పోయినా ఉన్న గడ్డివాములంతా తినివేసింది. అన్యాక్షుడు. అరేబియా ఎడారిలో గాఢనిద్రలో నున్నట్టు రేడియోవార్త. పొలిటికల్ కాన్ఫరెన్సు ఎప్పుడు?

ఈ ప్రశ్నకు ఎవరు సమాధానం చెప్పేది?

*

మారంరెడ్డి చినరాఘవరెడ్డి.

వీరెవరో మీకు తెలుసునా? జస్టిసుపార్టీ సహాయంతో గండవరం ట్రస్టీగా దాబడి అవకతవకలు చేస్తూ అవి దిద్దుకోవడానికి టదాబడా మొత్తులువేస్తున్న మహానుభావుడు.

మొన్న తంజావూరుజిల్లా తిరువారూరులో జస్టిసు మహాసభ జరుగుతుంటే ఇంత నెల్లూరు జిల్లానుండి స్వాభారోహణానికి వెళ్లిన పురోహితుడు రామచంద్రారెడ్డిగారు తప్ప మరొకరు పోలేదు.

అలాంటి అవమానాన్ని భరించలేక మన చిన రాఘవరెడ్డిగారు తనకు తమిళము, ఇంగ్లీషు తెలియకపోయినా అక్కడజరిగే కార్యక్రమం బోధపడకపోయినా యింతదూరంవెళ్ళి జిల్లా గౌరవాన్ని కాపాడిన ఈరెడ్డిగారికి మాధన్యవాదాలు.

దేముడిసొత్తు తినడానికి చేతగాని మాలాంటి ఈర్ష్యాళువులు 'చేసినఅవకతవకలు దిద్దుకోవడానికి పోయినాడు' నే అపవాదాలు ఎన్ని మాట్లాడినా మొత్తానికి జిల్లా గౌరవాన్ని దక్కించినాడనే చెప్పాలె.

ఈలాంటి పుత్రులు నకరిద్దరుంటే చాలదా! ఆ జస్టిసుతల్లి పసుపుకుంకం పదిగాలాల పాటు నిల్పడానికి.

*

ప్రెసిడెంటుగారికి.

ఆబోయిళ్ల సెంట్రల్ వర్కారెడ్డి యిచ్చిన లంచాల విచారణ ఏమైంది? ఇన్నిదినాలా? అటో? యిటో? వంటుకే తేల్చవద్దా?

నెహ్రూ, గఫూరుఖాను గార్లపై ఆంక్ష

బెలూచి స్థానంలోకి జవహరులాలు నెహ్రూ అబ్దులు గఫూరుఖాను, డాక్టరు అష్రాఫ్ గార్లు రాకూడదని క్వెట్టాలోని అధికార్లు తెల్పుతున్నారు. క్వెట్టా బెలూచి స్థానానికి ప్రధానపగరం. అక్టోబరు 25 వ తేదీన బెలూచి స్థానంలోని లోరాలాయి అనే ప్రదేశంలో జరిగే అంజుమానీ వతను సమావేశానికి ఈనాయకులు ఆహ్వానింపబడియుండినారు.

నెల్లూరు బజారు ధరలు.

సవరి 1 కి		20_12_0
వెండి తు 1		0_10_6

ధాన్యం.

మొలగొలుకులు పాతవి పుట్టి 1 కి.		88_0_0
,, కొత్తవి	,,	78_0_0
కేసరవడ్లు	,,	60_0_0
ఈశ్వరకోరలు	,,	55_0_0
సజ్జలు	,,	85_0_0
జొన్నలు	,,	81_0_0
రాగులు	,,	72_0_0
బియ్యం	రు. 1_కి శేర్లు	8 3/4

రామలింగయ్య ఏడీ?

గుంటూరు హామ్యవారి కొన్నులకష్ట రామలింగయ్యగారిపయి, కేసు విచారణ వాయిదా చికాకోలు కోర్టులో సెప్టంబరు 7 వ తారీకున వేయబడి యుండినది. స్వంతపూచీమీద రామలింగయ్యగారు విడుదలై పోయినారు. కోర్టుకు హాజరుకాలేదు. పోలీసువారు అతనికోసం వెతుకుతున్నారట.

——

రామలింగారెడ్డిపై కేసు

ఇటీవల యుద్ధఫండు వసూలు విషయమై డి. రామలింగారెడ్డిగారు ఆందోళనచేస్తూ, వర్షాంగ వసూలులో బలవంతం వుండకూడదన్నారు.

రామలింగారెడ్డిగారు చెంగల్పట్టు వాస్తవ్యులు, కాపనవర్థులు, ఇండియా రక్షణరూల్సుకు వీరుకూడా గురియైనారు. అరెస్టుచేయబడి జామీనుపయి, విడుదల పొందినారు. కేసు విచారణకై సెప్టంబరు 11 వ తేదీకి వాయిదా పడియున్నది.

*

తాపీ మోహనరావుపై కేసు

'కాగడా' మేనేజరు శ్రీ తాపీ మోహనరావుగారిపయి, కేసులో సెప్టంబరు 8, 10 తేదిలందు సాక్ష్యంపూర్తి అయింది. మళ్ళీ 12 వ తేదికి కేసువాయిదా పడింది.

*

దంపతులకు శిక్ష

తిరుచిరాపల్లిలో ఇండియా రక్షణచట్ట ప్రకారం సెప్టంబరు 9 వ తేదీన శ్రీ గురుస్వామి, జానకీదేవిగార్లు (భార్యా భర్తలు) చెరి ఒకసంవత్సరంశిక్ష విధింపబడినారు.

*

ముస్లిం బాలునికి దండన

గోడలమీద యుద్ధనిరసన కరపత్రాలను కరిపించినందుకు అబ్దులుఅజీజు అను పిల్లవానికి మాగటులో సెప్టంబరు 8 వ తేదీన 1 సంవత్సరం కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

*

సూలూరుపేట డిన్నరు

కోటపోలూరు పెండ్లిసందర్భంలో రాబడిన నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, కొందరు మెంబర్లకును- చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు ఆ వైస్ ప్రెసిడెంటుగారికిని, నెల్లూరు జి. బో. మెంబరుగారైన వాకాటిశివరామిరెడ్డిగారు 8 తేది రాత్రి సూలూరుపేట రత్నహోటలులో పలాని, పలాని కూరలతో డిన్నరుచేసిరి.

డిన్నరులో పాల్గొన్న ప్రముఖులంతా శివరామిరెడ్డిగారి గ్రామానికి రోడ్డువేసే ప్రతిపాదనను సపోర్టుచేసిరి.

—బి. వి.

పిచ్చిబొచ్చెలు

——

కలెక్టరుగారి ఉత్తర్వు.

వ్యవసాయకూలీలసమ్మెల సందర్భంలో ఇష్టక్రమమైన పాత్రలతో కూలీ కొలుస్తాము అని రైతులు వ్రాసియిచ్చిన అగ్రిమెంటును ధిక్కరించి రైతులు తిరుగా పిచ్చిబొచ్చెలతో కూలీలు కొలుస్తున్నారు. ఈవిషయమై ప్రతి డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టరువారును తగుశ్రద్ధవహించి కలెక్టరువారికి రిపోర్టుచేయవలెను.

—బొమ్మా శేషురెడ్డి.

——

గవర్నరుగారు నెల్లూరుకు

గవర్నరుగారగు హెచ్. ఇ. లార్డు ఎర్స్కిన్ ప్రభువుగారు 30 తేది నెల్లూరుకువత్తురు. ఇక్కడనుండి గుంటూరు, బెజవాడ, ఏలూరు మున్నగు నగరాల వీక్షించి తిరుగా అక్టోబరు 4 తేదిన మద్రాసు చేరెదరు.

దుర్భాకశర్మగారికి సన్మానము

అభినవతిక్కన దుర్భాకసుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారికి కళాశాల సాహిత్య సమితివారు 4 తేది జరిగిన సభలో సన్మానపత్రమును, దుశ్శాలువలును, గురుకట్నముగా సమర్పించుకొని చరితార్థులైరి. ఈ సందర్భమున దువ్వూరి కోకిల "విద్యార్థులు-సారస్వతము" అను విషయముపై అమూల్యోపన్యాసమిచ్చిరి.

నాటి సభలో నిజముగా శర్మగారి సాన్నిధ్యమును గోల్పోయిన శిష్యులును, సహోధ్యాయులును, పెద్దలును విచారాన్ని సూచించిరి.

వారిప్రజ్ఞను యీలా మెచ్చుకున్నారు కూడా-

శా॥ దుర్భేద్యంబగు పద్యపాకమయినన్,
దుర్జేయ గద్యాంశ సం
దర్భంబైన, సుబోధకంబగు
విధానంబూని సద్యోరసా
విర్భూతిన్ వినువారిఁ దన్మయులఁ
గావించున్ భవద్వాణి, శ్రీ
దుర్భాకాన్వయ! వసీ వనప్రియునా!
సాధుచ్ఛాత్ర కల్పద్రుమా!

దర్భలమిట్ట పెండ్లిలో

23 తేది పత్రివారింట పెండ్లిలో పునుగు సుబ్బరాయశాస్త్రులవారు వరకట్న కన్యాశుల్కములగూర్చి ఉపన్యసించిరి. చట్టమూలమునను, సంఘ బహిష్కరణమునను దీన్నిరూపు మాపవలెననిరి.

శ్రీమద్రామాయణ సారమునుగూర్చి ఉపన్యసింపుచు, శ్రీరాముని ఆదర్శచరిత్ర ఏకపత్నీవ్రతమనియు నేటి బహుభార్యాప్రియులు ఈకథాసారమునుగ్రోలి బుద్ధిమంతులు కావలయుననియు చెప్పిరి.

—ఇంద్రగంటి.

కూర్తాలంలో నవరాత్రి మహోత్సవం

అక్టోబరు 2 తారీకునుండి 10 వ తారీకువరకు శ్రీ మౌనానంద సరస్వతీ స్వాములవారి అధ్యక్షతన, తిన్నెవెల్లిజిల్లా తెంకాసి తాలూకా కూర్తాలం గ్రామంలో శ్రీ రాజరాజేశ్వరి, శ్రీ షణ్ముఖస్వామి దేవాలయములందు స్వామివారి దత్తాత్రేయ మందిరమునందు నవరాత్రి మహోత్సవం జరుగనున్నది. వేదపారాయణను, కుమారీపూజ, మహారుద్రం, కుంభాభిషేకం, శ్రీ చక్రమేరు నవావరణపూజ, సువాసినీపూజ, శ్రీసహస్ర చండీయాగ మహాహోమములు జరుగును. అన్ని ప్రదేశములనుండి శిష్యులందరువచ్చి, శ్రీ రాజరాజేశ్వరి ఆశీర్వాదములను బడయుదురు గాక.

స్వర్గీయ కొత్తపల్లి సోమసుందరరావుగారు

తూ. గో. జిల్లా పాలమూరు వాస్తవ్యులును, పండిత కవి పోషకులునగు శ్రీ కొత్తపల్లి సోమసుందరరావుగారి నిర్యాణంతాంధ్రలోకానికి తెప్ప-వారిఆత్మకు భగవంతుడు శాంతినిచ్చుగాక.

—బూరుగుపల్లి.

కాంగ్రెసు సేవాదళము

సంయుక్త రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యసంఘంవారు సెప్టెంబరు 7 వ తారీఖున అత్యవసర సమావేశంచేసి అరెస్టయిన జవహరులాలు నెహరూ గారిని అధ్యక్షులుగను, కేశవమాలవ్యా గారిస్థానే లాల్ బహదూరుశాస్త్రి గారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు. సభలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడైన మౌలానా అబుల్ కలామ్ అజాదు, పురుషోత్తమదాస్ టాండను, పండిత గోవిందవల్లభపంతుగార్లు ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానింపబడి హాజరైయుండినారు.

కాంగ్రెసు సేవాదళముల మిలిటరీ శిక్షణ పొందుటలేదనియూ, జాతీయసేవకై ఏర్పడిన దళములేగాని వేరుగావనియూ, సత్యాగ్రహం కోసమే సేవాదళముల నేర్పరచుట లేదనియు, ప్రభుత్వం ఈవిషయమును గమనించవలయుననియు తీర్మానింపబడినది.

కొవ్వూరులో సుప్రసిద్ధ దేశసేవకుల సమావేశము

పైసమావేశం 7 తేం జరిగి అహోరాత్రాలు దీర్ఘ చర్చలు జరిగి యీక్రింది తీర్మానమును అంగీకరించిరి.

తీర్మాన సారాంశము.

రాజప్రతినిధి, అమెరీగార్ల ప్రకటనలు కాంగ్రెసు స్నేహ ధోరణిని తిరస్కరించి అంతచ్ఛిద్రాలకు దారి దీస్తున్నందున ఇక జాగు చేయక గాంధిమహాత్ముని నాయకత్వాన కథ సాగించమని బొంబాయిలో సమావేశము కానున్న కాంగ్రెసు సంఘానికి సూచిస్తున్నారు.

ఈసమావేశానికి 8 జిల్లాలనుండి ముఖ్య కాంగ్రెసు సేవకులంతా ఆరుదెంచిరి.

—ఒ. వి

ఆంధ్రప్రచారక సమితి.

పైసమితి వార్షికసభ కొవ్వూరులో శ్రీ గాదె పేర్రాజుగారి అధ్యక్షతన విజయప్రదంగా జరిగింది.

వ్యవహర్త శ్రీ మండేశ్వరశర్మగారు సమితి ఎందుకేర్పడ్డది, ఏమిచేసింది నివేదిక సమర్పించిరి.

చనిపోయినవారి జ్ఞాపకార్థం కొవ్వూరులో మందిరం గట్టించి వారి ఛాయాపటముల, చరిత్రల, నెలకొల్పవలెనియు, గాంధి జాతీయవిద్యాలయోపాధ్యాయులు కాంగ్రెసు ప్రచారకులుగా నున్నందున వార్ని తొలగించుటకు అసమ్మతిని తెల్పుచును తీర్మానములు గావించిరి. నూతన కార్యవర్గ మేర్పడెను. —ఒ. ఓ.

బారువ యువజనసభ

గత 27 తేది నెప్పల అప్పలసామిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై ప్రస్తుత రాజకీయములు గూర్చి చర్చించబడెను.

వివిధ సంఘములతో చేతులుగలిపి పనిచేయు సంకల్పముతో కార్యనిర్వాహక వర్గము నెన్నుకొనిరి. గొరకల అప్పలస్వామిగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక ప్రచారసమితి గూడ నేర్పరచబడెను.

—ఒ. విలేకరి.

రాజాగారి కళాశాల చరిత్ర సంఘం

శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారి ఉపన్యాసం.

ఎ. వి. యం. విద్యార్థినుల హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలుగారైన మిస్. ఒ. ఇ. టోన్సుగారి అధ్యక్షతన వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాల చరిత్ర సంఘపు ప్రారంభోత్సవము సెప్టెంబరు 10 తేదీన జరిగినది.

శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ గారు 'సాంఘిక, ఆర్థిక అభ్యున్నతికై విద్యార్థుల కృషి'ని గురించి ఉపన్యసించినారు. సాంఘికంగా దేశములో వుండే దురాచారాలు, చిన్నపిల్లల పెండ్లిండ్లు, కన్యాశుల్కాలు, అంటరానితనము, వర్ణవిభేద ఇవన్నీ పోయేటందుకు విద్యార్థులు కృషిచేయవలెనని చెప్పినారు. బెర్ట్రాండురస్సెలు చెప్పినట్లు లోకంలో రెండు చిత్తప్రవృత్తులున్నవి. ప్రేమ, అసూయ; ప్రేమఅని చిత్తప్రవృత్తి వ్యాప్తంకావాలె. ఆప్రకారం సోదర భావతో మానవులందరూ మెలగవలెనని చెప్పినారు. ఆర్థిక పునరుద్ధరణను గురించి చర్చిస్తూ, జవహరులాల్జీ ఆదర్శాన్ని జాపించి, ఆప్రకారం ప్రతిభారతీయుడు తనదేశీయ వస్తువులనే ఉపయోగించవలె, ప్రతివిద్యార్థి తానుపయోగించే, కలాలు, కాగితాలు, సిరాబుడ్లు అన్నీ ఈ దేశంలో తయారైనవిగా వుండవలెనని హెచ్చరిక జేసినారు. జపాను సామ్రాజ్యవాదం మన కసహ్యమేకాని జపానీయుల దేశభక్తి, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి పొందవలెనన్న వారి పట్టుదల ప్రశంసనీయమైనదని నుడివినారు. ఖద్దరు ధరించవలెనని హెచ్చరిస్తూ, విద్యార్థిసంఘాల్లో ప్రతి విద్యార్థి చేరవలయునని ప్రబోధించినారు. యుద్ధానంతరం రాబోవు మానవ ప్రాపంచిక వ్యవస్థను గురించి చెపుతూ, మానవులంతా సోదరభావంతో, మెలగే సమాజానికి పునాదులు వేయబడునని చెప్పినారు.

తర్వాత మిసర్యా అర్చిస్టారివారు కొన్ని మధురమైన పాటలను పాడినారు.

కార్యదర్శి వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసినది.

బర్మాలో క్రొత్త మంత్రివర్గం

బర్మా ఫ్రీడంబ్లాకు అనగా బర్మా స్వాతంత్ర్యసమితి నాయకుడగు డాక్టరు బామాగారి అరెస్టయిన తర్వాత బర్మాలో సంచలనం విపరీతమయినట్లున్నది. మంత్రివర్గంమీద రెండు నేరారోపణలు జేయబడినవి. ఒకటి, యుద్ధానికి ఎట్టిషరతులు లేకుండా సహాయం చేస్తామని అంగీకరించడం. రెండు, జాతీయాభివృద్ధికి తోడ్పడే నిర్మాణ కార్యక్రమం లేకపోవడం. జాతీయవాదులైన బర్మా శాసనసభ్యులు ఆందోళన అధికమై పోయింది. మంత్రివర్గంపైన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం శాసనసభలో ఆమోదించబడినది. అందుకు మంత్రివర్గం రాజీనామానిచ్చి, యూసాగారి అధినేతృత్వాన కొత్త మంత్రివర్గం ఏర్పడింది అన్నిపార్టీలకు మంత్రివర్గంలో ప్రాతినిధ్యం వుంటుందని ప్రధాని ప్రకటించినాడు.

సింహపురి వ్యాయామమండలి.

వ్యాయామ ఉద్యమానులును కాలేజి ఉపాధ్యాయులునగు శ్రీ గ్రిద్దలూరు సుబ్బారావుగారు రు 10 లిచ్చి యావజ్జీవ సభ్యులైనారని తెలుప సంతసించుచున్నాము.

—అధ్యక్షుడు.

సుభాషబోసుగారిపై కేసు.

మే 18 వ తారీకునాటి 'ఫార్వర్డుబ్లాకు' పత్రికలో 'పరీక్షాసమయం' అనుశీర్షికతో వ్రాయబడిన సంపాదకీయవ్యాసం ఏప్రెలు 11 వ తారీకున మహమ్మదాలీపార్కులో గావింపబడిన ఉపన్యాసం ఇండియా రక్షణసూత్రాలక్రింద శిక్షార్హమైనవను కొత్త కేసు శ్రీ సుభాషచంద్రబోసుపై తేబడి సెప్టెంబరు 11 వ తారీకున విచారణ ప్రారంభమయినది. బోసుగారిని జైలునుండి కోర్టుకు తెచ్చుటకు సరియైన వారంటులేదని బోసుగారి వకీలు వాదించినాడు. మాజిస్ట్రేటు ఆవాదాన్ని అంగీకరించక 5 గురు సాక్ష్యులను విచారించి అక్టోబరు 3 వ తేదీకి వాయిదా వేసినాడు.

—మరోకేసుగూడా.

వెల్లూరు జైలులోని డిటెన్యూలకు యిబ్బందులు

బెజవాడలో సెప్టెంబరు 8 వ తారీకున శ్రీ యస్. సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతన, ఫార్వర్డుబ్లాకు [illegible] జరిగింది. సర్దారుపేట రాఘయ్య, వై. శివరామయ్యగార్లు వెల్లూరు సెంట్రలు జైలులో నిర్బంధింపబడియున్న డిటెన్యూల యిబ్బందులనుగురించి వివరించిచెప్పుతూ, వారికి తిరిగివారిచెంత అలవెన్సులను గవర్నమెంటువారు కాంక్షను చేయవలసిందని చెప్పినారు. యస్. వి. ఘాటేగారు చాలాజబ్బుగా నున్నందున వారినవెంటనే విడుదల చేయవలసిందనికూడా చెప్పినారు. ఈరెండు విషయములు సభికులచే తీర్మానరూపంగా ఆమోదింపబడినవి.

తిరువూరు వార్తలు.

ఇనుపపెట్టె మహిమ.

ఆయన యినుపపెట్టె మహత్వ మెట్టిదో? వచ్చీరాకముందే వేలాది రూపాయలునిల్వ చేసింది. ఆయనెవరో? ఆయినుపపెట్టె ఏమిటో? ఆరూపాయలెక్కడివో తెలుసుకోండి;

★

తెగినచెర్వు.

అతివర్షాలకు తెగిన చెర్వు గండికొట్టమంటే మావద్ద డబ్బులేదు పొమ్మని రైతులను వెనుకకు తరుముతున్నారట జమీందార్లు. ఔను! వారు ఆపని చేయకపోతే ఎస్టేటుల్యాండుఆక్టు వారినెత్తి నేమన్నా మొట్టుతుందా? మొట్టనప్పుడు ఎందుకువారు ఆపనిచేస్తారు?

★

కోళ్లకథ.

అధికారి వెనుక జమీన్‌రైతులో వచ్చిన కోళ్ళ చరిత్రగూడా వారికేమోనని కొందరి అనుమానము. "గుమ్మడికాయలదొంగ" అంటే భుజాలు తడుముకొన్నాడట ఎవడో వెంగళాయి. అలావుంది యీయనుమానం.

—ఒకవిలేకరి.

సైదాపురం మాష్టరు

ఎందుకు స్కూలులోనే మకాం చేస్తున్నాడు? ఎందుకోసం చదువు వదలి గ్రామాలు తిర్గుతున్నాడు? ఎందుకోసం ఉత్తర్వు లేకుండా గ్రామాలకు ఖర్చుచరు సప్లయి చేస్తున్నాడు?

—ఒకవిలేకరి.

కథ: త్యాగం

(6 వ పేజీ తరువాయి)

స్వామీ! మహాప్రసాదం- అంటూ సాష్టాంగంగా క్రాంవెల్ పాదాలమీద ఒరిగి ఆశ్రువుతు కన్నీటితో నే అతని పాదాల్ని అభిషేకించిందా పేద తరుణి.

★

ప్రపంచంలో ప్రతిమానవుడికీ భగవంతుడు కష్టాలు చూపినట్టేఉండి యేటిధంగా మళ్లీమంచి దోవ చూపుతూ వుంటాడో ఆలాగే సుఖాలు చూపినట్టే చూపి, మళ్లీ బోర్లా పడదోస్తుంటాడు. చలనచిత్రంలో దర్శకుడు పట్టుణ్ణేఎట్లా "క్లోజప్పు"లో దగ్గరగాచూపెట్టి మళ్ళీ లాంగ్ షాటులో దూరంలోనుక పోతాడో అట్లాగే భగవంతుడుకూడా యీప్రపంచికి నాటకాన్ని డైరెక్టు చేస్తుంటాడు.

ఇప్పుడా మెకు సుఖంచూపి నట్లేవుండి తిరుగా మహాసంకటయంలో తోశాడు దేవుడు.

ఆదేంటో!

ఏంతోకాదు, తనప్రియుణ్ణి యీపాటికి రాజాజ్ఞాను సారంగా ఉరితీశేసే వుంటారు.

నిజంగానా?

ఏమో! ఆమెకు ఎడంకన్ను గురుతూంది. యీ సంశయంతో క్రుంగిపోతూ నే త్వరత్వరగా నడిచి కారాగృహం సమీపించిందా యిల్లాలు.

అక్కడ తనప్రియుడు కనుపించలేదు.

ఆమె హృదయంలోని ఆశాజ్యోతి ఒక్కసారిగా పెద్దవెలుగు వెలిగి ఆరిపోయింది.

చూచారా: భగవత్సృష్టిలో కష్టాలూ ఎండమావులే. సుఖాలూ ఎండమావులే.

★

గబగబా స్మశానంవేపు పరుగెత్తింది.

అక్కడే తనప్రియుణ్ణి ఉరికంబానికిగట్టి వేసి కత్తులెత్తబోతున్నారు

(ఈసమయంలో ఆ ప్రేమోపాసకురాలి హృదయావేదన కవులు వర్ణించగలుగుతారేమో గాని, యిప్పుడు మాత్రం మీకేవోదిలాను)

తత్క్షణం ఒక్క పరుగుతోపోయి ప్రియుడి పాదాలమీద సాష్టాంగంగా వాలిపోయింది.

హా! నా చేతులు నా అధీనంలోలేవు- లేను- లే!

...డు మాటలుమాత్రం ఉరికంబానికి ...గ్యనంగా కండ్లుమూసుకొని వున్న ...రుషుడి నోట్లో వెలువడ్డాయి. అతని పైన ఆశే ముగించుకుని నిశ్చలంగా అట్టే నిలబడిపోయాడు. ఆమె ...కను అప్పపాటు కాలంలో అతని విడిచిపెట్టుండేవాడే.

...తొందరచేసి ఇవతలకి లాగి...కూ.

...వశేచి క్రాంవెల్ క్షమాపత్రం ...చూపెట్టిందామె గంభీర దృష్టుల్తో. ...ందరూ నిర్ఘాంతపోయి అట్టే స్తంభించిపోయారు.

క్షమాపత్రం చూడ్డంతోటే భటులు గడగడా వొణుకుతూ వెంటనే ఆ బంధితుడి కట్లు విప్పి, బంధనిముక్తుణ్ణి చేశారు.

ఆ సుందర పురుషుడు ఆనందాతిశయంతో ప్రియా! నీ ప్రియుణ్ణి బ్రతికించావుగదూ! నువ్వే ధన్యమూర్తివి. నిజంగా నేనదృష్టవంతుణ్ణే— అంటూ చేతుల్ని ఆమె మెడకు చుట్టి లాలిస్తూ, ప్రణయసాగరంలో వీలను దైపోయాడు.

ఆమె ఇప్పుడు వీరవనితకాదు- ముగ్ధ- ప్రియుడి ప్రణయాలింగనంతో కష్టాల్ని మరిచి పరవశత్వం పొందిన ప్రేమమూర్తి-

('Strength of Love' నుండి)

కొవ్వూరపు కవులకు సన్మానం

రేఖాల రు 116 లు.

5 తేది సభలో రేఖాల పట్టయ్య రు 116 లతో కవులను సన్మానించి తండ్రుల సమకరించాడు.

★

మూడు నూటపదహార్లు.

8 తేది సభలో తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు రు 116 లు, తూములూరి శివరామయ్య పంతులు రు 116 లు, ఇతర పెద్దలు రు 116 లు సమర్పించి చరితార్థులయ్యారు.

రుచిలేదు.

తే 5 ది సభలో నేను తేనుగాని సమస్యాపూరణాలు బాగున్నవన్నాడు నామిత్రుడు.

తే 8 ది సభలో ఆ ఆసుధార ఏమీ రుచించలేదంటే క్షమించండి.

★

ఉన్నమాట.

కవులను అందరుకలిపి ఒక నూటపదహార్లతో నే గౌరవించియుంటే చాలు. ఇంకా మనం ఆదరించవలసిన జాతీశాలలు రాయప్రోలు, జాషువ, ఇత్యాది పర్గముందిగా!

★

మరొకటంత

మన నెల్లూరు నిడివరతే పిశుపాటి అష్టావధాని దర్గమ్మకొంద గట్టాడు. "అవధాన సత్కారులందు ప్రజ్ఞాధిక్యములు గమనింపబడవలసి వడనో" అని-

ఈ అతివ్యాప్తి రోగం రానీకింకను రాదుగదా కొంచపడిని.?

—చిత్రగుప్తుడు.

నెల్లూరుజిల్లా హిందూమహాసభ

మైమహాసభ ఎన్నికలు 1-9-40 తేది సా॥ 6 గంటలకు పురమందిరమున శ్రీఅష్టకాల సుబ్రహ్మణ్యం (వకీలు) గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినవి షుమారు 4 వందలమంది హిందువులు సభకు హాజరైరి.

అధ్యక్షులు: శ్రీ అ॥ సుబ్రహ్మణ్యం, ఉపాధ్యక్షులు: యం. విశ్వనాధరావు, రా॥ సా॥ అన్నదేవుల గోవిందురెడ్డిగార్లు. కార్యదర్శులు: కాలతి రామనాథం, సి. లక్ష్మణగుప్త, క. బిందు మాధవరావు, (జనరల్ సెక్రటరీ) గారలు. ట్రెజరర్: బొమ్మిశెట్టి రంగనాథంశ్రేష్టి. మెంబర్లు: పూరిబండి కేశయ్య, జి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం పాటూరు సుబ్బరామయ్య, గాజులపల్లి ఆదికేశయ్య, రాయవరపు సుబ్బారావు, దేగా రామయ్య, దువ్వూరు సుబ్రహ్మణ్యం, భిట్టా వర్సగయ్య, పి. వి. యస్. శాస్త్రిగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి.

బెజవాడలో సంస్కరణ వివాహం.

బెజవాడ చింతలపాటి నారాయణరాజుగారి వితంతుపుత్రిని, ఈ గ్రామవాస్తవ్యులు ఉప్పలపాటి రామకృష్ణంరాజుగారు వివాహమాడారు. వరునిత్యాగం ప్రశంసార్హం. —ఒక విలేకరి.

కావలి.

చిన్నచిన్న అంగళ్లవద్ద ఈ గోల ఏమిటండి? వీరు సేల్సుమానులా ఎమిటో?

—ఒకడు.

సకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన దివ్యౌషధము

అ మృ తాం జ న ము

తామరమందు

సకలవిధములైన చర్మవ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

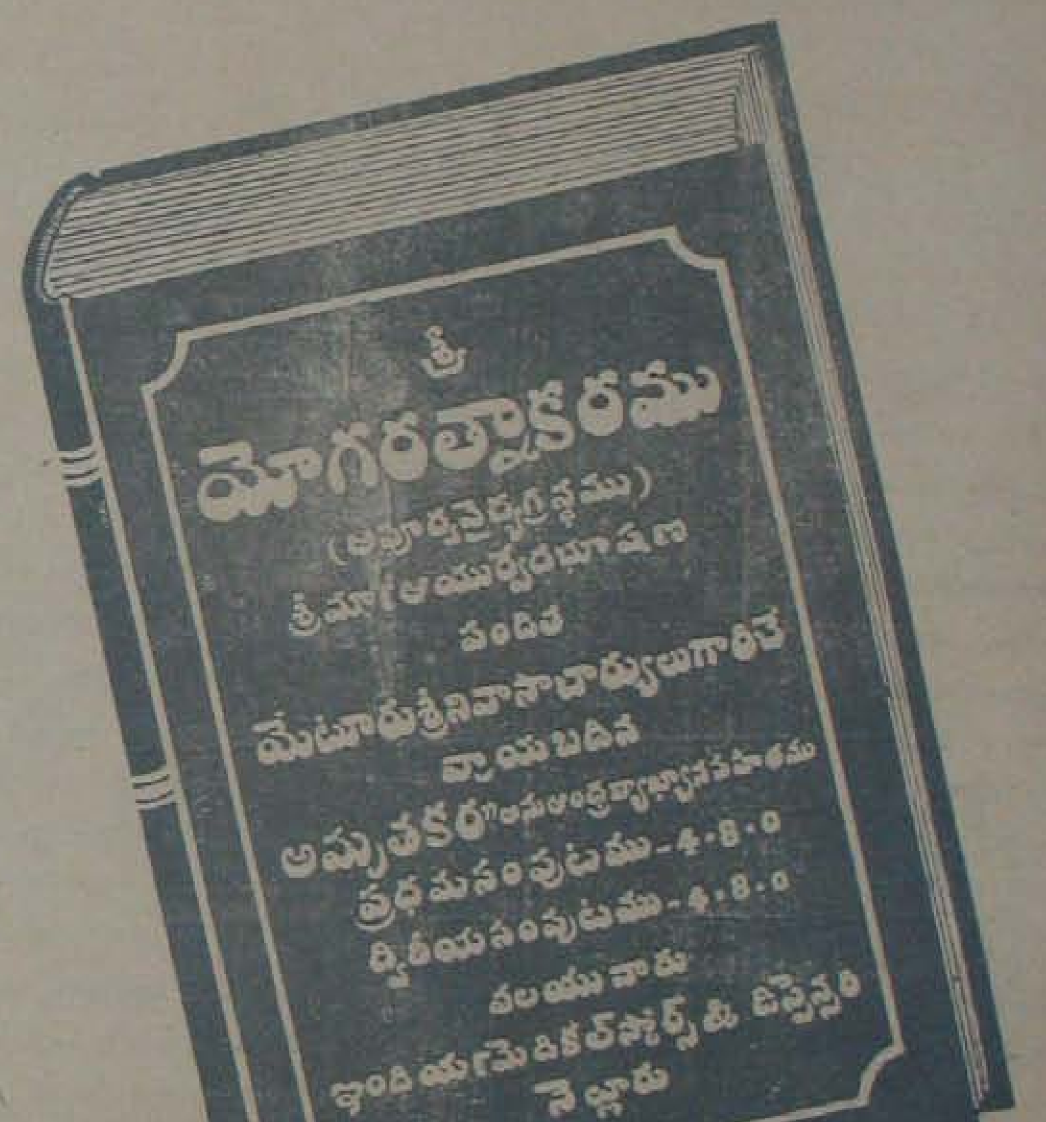

"శాంతాచికిత్సాశ్రమము" — డాక్టర్ సి.ఎ. కె. చార్య.

పల్సు స్పెషలిస్టు (నాడీ నిపుణులు)

హెడ్డాఫీసు: ఒంగోలు :: బ్రాంచి: నెల్లూరు.

నెల్లూరులో గురువారం మొదలు ఆదివారం వరకు ఉందురు.

కన్సల్టింగు ఫీజు రూ. 1—0—0

టవునులో యింటికివచ్చి పరీక్షించి సలహో యిచ్చుటకు. రూ. 2—0—0

బీదలకు ఉచితము!

ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 9-30 వరకు

సాయంత్రం 3 ,, ,, 5 వరకు

తతిమ్మారోజులలో ఒంగోలు లోనుందురు.

సర్వవిధ రోగములకు, రోగులు ... ఆహారములతో

శ్రీమాన్ చిలకపాటి ఆచార్యులుగారు

ఈ పరీక్ష చికిత్స, ఔషధాలన్నియును, ...

అఖిల భారత రైతు దినోత్సవాలు

బోగోలు

నే 1 వ తే॥ ఒక గొప్ప ఉత్సవం రైతు, కూలీ, విజయవాడా ల్లో గ్రామమంతా జరిగింది. తర్వాత కుంచా కొండయ్య అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో రైతుకూలీ నాయకులు ఆచార్య రంగా గారి అరెస్టును నిరసనము జూపుతూ వారిని వెంటనే విడుదలచేయవలెననియు, మందసా దురంతాలకు సానుభూతి జూపుచు ధనం సహాయం చేయవలెననియు, రైతుపండించే పంటకు కంట్రోలు ఉండకూడదనియు తీర్మానాలజేసిరి

— మెతుకు వెంకయ్య.

★

ఆలకిహారపాడు.

1 తేది నగరసంకీర్తన పెద్దఉత్సవం జరిగింది సాయంత్రం వనిపర్తి వెంకట్రాజు గారి అధ్యక్షత క్రింద సభజరిగింది. వాక్ని ఆమరయ్య గారు అంతర్జాతీయ పరిస్థితులగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభలో రంగా, నాగినేనివెంకయ్య, బుర్లా సుబ్బరామ రెడ్డిగార్లను విడుదల చేయవలసిందనియు, మందసా కేసులు ఉపసంహరించుకోమనియు, రైతుకూలీల సమస్యలపట్ల సేవజేస్తున్నందుకు ఆంధ్రప్రభ, గోభూమి, ప్రజామిత్ర, జమీన్ రైతు పత్రికల నభినందిస్తూ తీర్మానములజేసిరి.

★

బలిజేపల్లి

కడప తాలూకా బలిజేపల్లిలో 1 తేది అ. భా. రై. దినోత్సవం జరుపబడెను. సభలో నాగయ్యమున్నగువారుపన్యసించిరి. రంగా గార్ని విడుదల జేయమనీ, మందసా కాల్పులగురించి విచారణ జరపవలెననీ, బంజరు భూముల పేదలకివ్వమనీ, సారెస్టు బాధల తీర్చమనీ మున్నగు తీర్మానముల గావించిరి.

— ఒ. వి.

★

మోడమీదిపల్లె

కడపతాలూకా మోడమీదిపల్లెలో నూతనంగా రైతు మహోత్సవం 1 తేది జరుపబడెను. రంగాగార్ని విడుదలచేయవలసిందనీ, మందసా దురంతాలగూర్చి గర్హిస్తూ తీర్మానాలు గావించిరి.

— ఒ. వి.

★

ముండ్లపల్లె

కడపజిల్లా ముండ్లపల్లెలో 1 తేది సభ జరిగింది. సభలో రాచకీయాలగూర్చి, నిర్బంధాలగూర్చి, మందసాదురంతాల గూర్చి ఉపన్యసించిరి. వీటినిగర్హిస్తూ తీర్మానాలు గావించిరి.

— ఒ. వి.

★

పాతకడప.

1 తేది నాగపట్నాభిరామరెడ్డి గారి అధ్యక్షత క్రింద మహాసభ జరిగెను. కె. రంగారెడ్డి గారు రంగాదే ప్రాధాన్యత, మందసా దురంతాలగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభలో రైతు నాయకులు రంగ గార్ని విడుదల చేయమనీ, మందసా కేసుల ఉపసంహరించుకోమనీ, మందసానిధికి సాయపడమనీ, రైతుపంటలకు కనీసధరలు నిర్ణయించమనీ, యుద్ధనిధికి ప్రభుత్వం నిర్బంధంగా చందాలు చేయనట్లు అధికార్లు చేస్తున్నారు గాన [illegible] ఇవ్వకూడదనీ తీర్మా [illegible]

5-పేజీ కొరవ.

మన నటులు

నాటకాలేలావున్నా మున్ముందే సినిమా టాకీల కొక గొప్ప జాతకముంది. ఈ కళను వృద్ధిరించి ఆంధ్రుల టాకీలు దేశంలో మరే టాకీల కన్నా తీసిపోవనిపించు కోవాలనంటే అందుకు నటులే కారణభూతులుకావాలి. ఈనటులలోనుంచి ముందుకు డైరక్టరు తయారుకావాలి. మొన్న నే హాలీవుడ్డులోని గొప్పడైరక్టరు జాక్ క్రాన్వెల్ (Director of "Madefor each other") అనే అతను ఏమన్నాడో తెలుసునా! డైరక్టరు గాదలచుకొన్న వాడికి యీ క్రింది మూడు పనులు మొదట చేయవలసిన వన్నాడు.

(1) మొదటనటుడికి నానావిధములైన పాత్రలను నటించి మెప్పుపొందు:

(2) అంతట పలువురు డైరక్టర్లక్రింద పనిచేసి ఒక్కొక్కరిలోని విశేషములేవో తెలుసుకో:

(3) డైరక్టర్లయందుండే లోపాలను కనుక్కొనివాటిని వదలివెయ్యి; అంటే చేయరాని పనులేవో తీర్మానించుకోని వాని తప్పక మానుము;

అంతట యితనులకడ టెక్నిక్ నేర్చుకొని డైరక్టరు కావచ్చునన్నాడు. కనుక శ్రద్ధ, ఆశ, కుతూహలంవుంటే ప్రతినటుడున్నూ ఒక నాటికి గొప్పడైరక్టరు కావచ్చును. డబ్బే దైవమనుకొని అందుకు గాను చేతగాని వేషాలైనా వేసేందుకు ఒప్పుకునేది తగదు. యీలాంటినటులు గౌరవాన్ని కోల్పోవడమే గాక లోకంలోని నటవర్గానికే అపఖ్యాతి సంపాదించిన వారౌతారు. నటులందరు మంచిగౌరవం సంపాదించుకొంటూ ఒక సంఘంగా కూడి నటుల మర్యాదలకు లోపం రాకుండా వుండేందుకు గాను న్నూ, ప్రొడ్యూసర్లు, డైరక్టర్లు, ప్రేక్షకులు, పత్రికలు వారి విషయంలో మర్యాద, ఆదరణ చూపేందుకుగానున్నూ కొన్ని నిబంధనలను ఏర్పరచుకోని అందరు నటులున్నూ ఆ నిబంధనలకు లోనై నడుచుకుంటూంటే సఖ్యభావం బలంగనుక నటులకు కష్టాలు తప్పతాయి. సంఘంలో గౌరవ మెక్కుతుంది. వారివారికి తగిన పదవులు జీతాలువిస్తాయి. కళవృద్ధిరించబడుతుంది. ఇప్పుడు సినీమా లంటే కూడని సేవారుకూడా అప్పుడు ప్రేక్షకులౌతారు. వ్యాపారం వృద్ధౌతుంది. నిరుద్యోగపు ప్రశ్నను కొంతసాధించిన వారవుతాం. ఆంధ్రులకు, ఆంధ్రకళకు సర్వమంగళమౌతుంది.

—(28-4-39 జమీన్ రైతునుండి)

గూడూరు న్యూస్

ఇంటిబిడ్డలకు గతిలేదా.

విద్యార్థి సంఘంవారు స్కూలులో మీటింగులు పెట్టుకోనడానికి నాకధికారం లేదంటాడు హెడ్ మాస్టరు. మల్లయ్య, పుల్లయ్య టీపార్టీలకు బడిలోని బల్లలు, కుర్చీలు యిచ్చే అధికారం మాత్రం ఉందా ఏమిటి?

★

ఆడవాండ్లగేటు దగ్గర పీ రెవరండీ?

సినిమా దేరావద్ద ఆడవాండ్లగేటుదగ్గర ఈ మం. ఎ. టి. యు. డి. కి ఏంపనండి?

— ఒక విలేకరి.

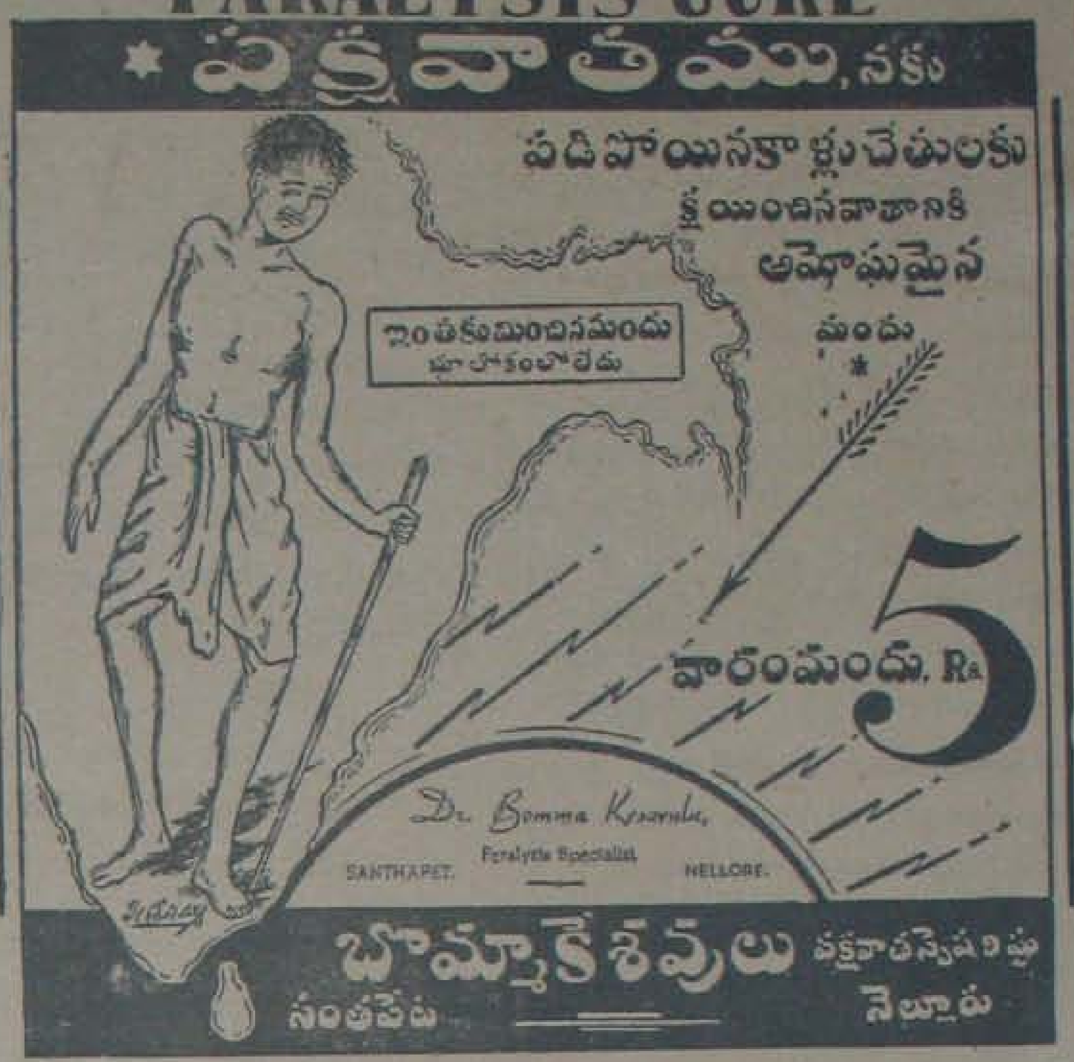

పుస్తకాలేగాదు షాపుసామానులు గూడ

మావద్ద అన్నిరకముల స్కూలుపుస్తకములేగాక షాపు సామానులు బట్టన్సు, బ్లేడ్సు, బెల్టులు, సంచులు, సబ్బులు, క్లిప్పులు, పౌక్ టక్ పెన్నులు, పాళీలు, మనిపర్సులు, సైల్సు, హాల్డాల్సు టేటరిలైట్సు, రిబ్బన్సు, గొడుగులు, అట్టలు, అన్నిరకముల ఆటవస్తువులు, అందమగు బొమ్మలు, కంటిఅద్దములు, అద్దములు, యివి, యవి యననేల షాపు సామానులన్నియు మావద్ద సరసమైన వెలలకు దొరకును. అన్నిరకములు టోకుధరలకే విక్రయించబడును. ఒకమారు మావద్ద కొన్న మా సమ్మకము మీకు తెలియును.

కృష్ణా అండ్ కో., బజారు, నెల్లూరు.

జి. సుబ్బారావు, ప్రొప్రైటరు.

పులుగుండ్ల నరసింహ శాస్త్రిగారికి సువర్ణకంకణ బహూకరణము

అనుర్వేదాచార్య, ఆయుర్వేదరత్నాకర, శ్రీ పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రిగారి సన్మానార్థం 31-8-40 తేది సా॥ నెల్లూరు పురమందిరాన

గొప్ప సభ జరిగింది. పండితులు, కవులు, పుర పెద్దలు మున్నగువారు చెక్కుమంది సభ నలంకరించిరి.

సభాధ్యక్షులు కోట నరసింహం పంతులు నెల్లూరు పౌరులు తమ పండితులకు చేయుచున్న సన్మానములు గమనార్హములనియు, నేటి సన్మానమునకు శ్రీ శాస్త్రులవారెంతయు అర్హులనియు చెప్పిరి.

పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు శాస్త్రులవారిచే ఆంధ్రీకరింపబడిన 'దర్పదళనము' నుండి కొన్ని రసఘట్టాలను శ్రావ్యముగ చదివి వినిపించిరి.

దూర్వా శర్మగారు మాట్లాడుతూ శాస్త్రులవారి రచన క్షేమేంద్రుని కృతికి మెరుగు పెట్టించెననిరి.

దంటు అవధానిగారు తమపీఠపక్షాన శాస్త్రులవారికి నూత్న వస్త్రములు సమర్పించి సన్మానాధ్యక్షతను వహించిరి.

కొప్పరపు కవులు శాస్త్రులవారిని ఆశుకవితా సుమంబుల ఆశీర్వదించిరి. కాళిదాసుగారు శాస్త్రుల రచిపాకాల నభినుతించిరి.

అధ్యక్షులు శాస్త్రులవారికి సువర్ణకంకణమును సమర్పించి చేతికి తొడగిరి.

శాస్త్రులవారు తేచి సన్మాన బహూకరణాలకు పౌరుల ఆదరాభిమానాలే కారణమని నమ్రోక్తితో కృతజ్ఞత చెప్పిరి.

ద్వితీయ కంకణానికిగూడా శాస్త్రులశిష్యుడు మంచికలపాటి రామయ్య అప్పుడే కొంతడబ్బిచ్చి కొర్వ రానే భరిస్తాననెను.

ఇంకా శిష్యుల సన్మానపత్రాలతోను, పెద్దల ఆశీర్వాదాలతోను సభ నిర్విఘ్నంగా, విజయవంతంగా ముగిసింది.

—ఒక విలేకరి.

—

నెల్లూరుమండల ఆర్యవైశ్య సంఘము.

గత తే 9 ది పైసంఘ సమావేశం జరిగింది. తాలూకా ఫిర్కా సంఘములు స్థాపించుటకై కొందరు పెద్దలు జిల్లాలో పర్యటనము చేయ నిశ్చయింపబడెను. ఖర్చులకు అప్పుడే రు 51 లు చందాలు వేయబడెను.

కె. వెంకటరంగం శెట్టి,
కార్యదర్శి.

—

నెల్లూరుపట్టణ చేనేతసంఘస్థాపన.

పెంచెల వెంకట్రామలుగారు 4 తేది సభలో ఇండియాప్రభుత్వం చేనేతకు ఇవ్వదలచిన రక్షణలగూర్చి ఉపన్యసించిరి కనీసకోర్కెల తీర్మానం ఆమోదింపబడింది. సంఘకార్యవర్గ ఎన్నికలు జరిగినవి.

—ఓ. వి.

సైదాపురం ఫారెస్టు పంచాయితీ.

ఫారెస్టు పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు ఎక్కువ అక్రమములు చేస్తున్నారు. అక్రమాలు ... చేసినవారు ... పోనీ!

పంచాయతీ బోర్డులో రు 120 లు దుర్వినియోగం చేశాడని సర్ చార్జి కెత్తినబడి యీనాటికి కట్టని వ్యక్తి తిరుగా యీనాడు ఫారెస్టు పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుగా ఉన్నాడే! వారి వద్ద జామీనైనా ఏమన్నా పుచ్చుకోగూడదా? ఆ నేపకెనూ కనీసం లిమిటేషన్ అయిందా?

—రైతుబిడ్డ.

—

బోగోలు.

కానిస్టేబిలు అక్రమం చేశాడని పైవారికి మహజరు.

బోగోలు బజారులోని చిన్న చిన్న దుకాణదార్ల హెడ్ కానిస్టేబిలు అక్రమంగా తమమీద న్యూసెన్సు కేసులు పెట్టించాడనీ, పంచాయతీ కోర్టువారు సదరు హెడ్ కానిస్టేబిలును యీ కేసుల అక్రమాన్నిగూర్చి అడుగగా కావలికి కేసులు ట్రాన్సుఫరు చేసుకొంటానని వాయిదా తీసుకున్నాడనీ, విచారించి న్యాయం కలిగించమనీ పైవారికి మహజరు పెట్టుకున్నారట.

—ఓ. వి.

—

ముస్లింలీగు తీర్మానం

బొంబాయిలో సమావేశమైన ముస్లింలీగు కార్యవర్గం వారు సెప్టెంబరు తే 3 దిన తాము గావించిన మూడు తీర్మానాలను ప్రకటించినారు. వాటి సారాంశమిది.

పాకిస్థాన విధానం వదలుకోవడంలేదు. ఇప్పట్లో యుద్ధప్రయత్నానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వంతో సహకారం సల్పుదానికి ముస్లిములు పూనుకోనవచ్చు. ఇదివరకటికంటె ముస్లింకోర్కెలు ఎక్కువగా వైస్రాయి ప్రకటనలో మన్నింపబడినవి. అయినా ఇంకా విశదీకరింప బడవలసిన విషయాలు చాలావున్నాయి.

—

గూడూరు విద్యార్థి సంఘం

పైసంఘ సమావేశము గత 29 తేదిహైస్కూలు మైదానంలో జరిగెను. వి మందరయ్య, కార్యదర్శిగను, జి. వి. రమణయ్య సహాయకార్యదర్శిగను, కోశాధికారిగను, మరి 5 గురు కమిటీ సభ్యులగను, ఎన్నుకొనిరి.

—ఓ. వి.

—

దిపి తా॥ కాజగ్రామ రైతుసంఘం.

1 తేది సభలో ఆయివంపూడి డ్రెయిన్ కాలువ వల్ల 50 గ్రామములు మునుగుపోవుటకు ఆటంకంగాన రపేరి చేయుమనీ, రిజిస్ట్రేషనులో తీసుకునే పట్టాట్రాన్సుఫర్లవల్ల 0-8-0 ... లాభంలేదని, పల్లపట్టివారు తామే ప్రతిఏటా పట్టాలు యివ్వవలసిందనీ, ప్రభుత్వ నిర్బంధాలు అక్రమమనీ, మెట్టపాగుకు తేనిభూములు మాగాణీ సాగుచేస్తే అపరాధం విధించుట అక్రమమనీ తీర్మానాలు గావించిరి.

—ఓ. వి.

—

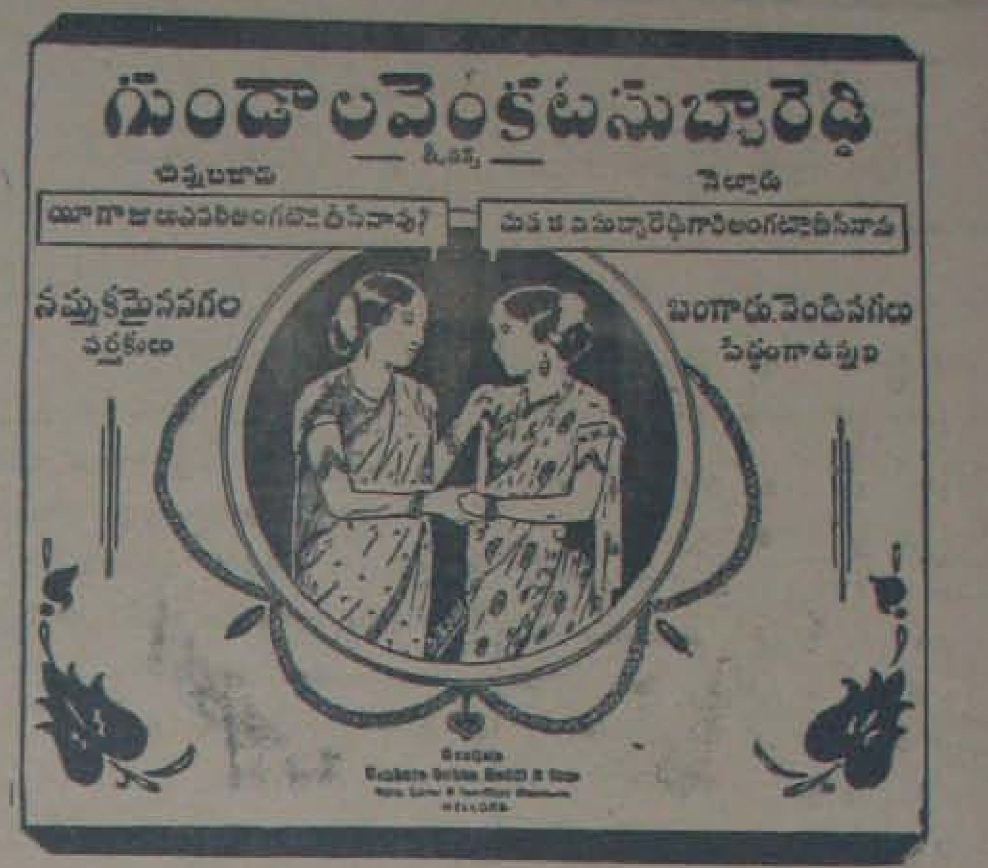

ట్రేడ్ మార్కు

రిజిష్టరు 2480

కాకర్ల కామాక్షియ్యగారి పక్షవాత నివారణీ డిపో.

మా భువనేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చర్మ్మ, తిమ్మిర్లు మొదలగు రోగముల జనులకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానమొసగి ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల ఔషధములు మాత్రమే ఉపయోగించుడు.

రుజువులు లేకపోయినా పెట్టుకోని ... గమనించి చూడుడు.

8 రోజులకు భువనేశ్వరి గుళికలు, తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
కాకర్లవారివీధి, కాళమ్మగుడి ప్రక్కన, నెల్లూరు.

SALE! SALE! SALE! Reduced Sale Price Rs. 3-12-0

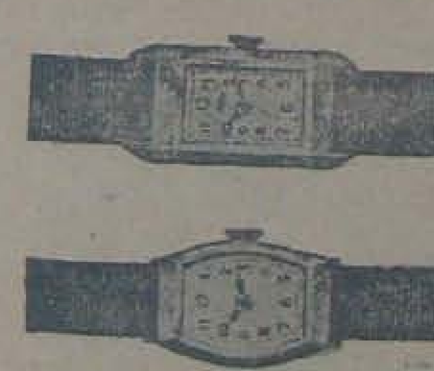

జెంట్సు లివర్ రిస్టువాచ్ నెం. 44

పూర్వపుధర రు. 8. ఇప్పటిధర రు. 3-12-0. స్విడ్జర్‌లాండ్ దేశములో లివర్ సామానులతో చేయబడినవి. ఒక్కనిమిషమైనను తేడా లేక కాలం సరిగాచూపును. ఇండియా అంతటను అనేక వేలు యీమాదిరి గడియారములు అమ్మియుంటిమి. కాని యింతతక్కువ ధరలకు అమ్మియుండలేదు. చేతియందు ధరించిన బంగారపు ఆభరణమువలె యుండును. రోల్డుగోల్డు కేస్ నెం. 44 రు 3-12-0. 3 సం॥ గ్యారంటీ.

వెస్టరన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు 68, మద్రాసు.

Western Swiss Watch Co.,
Direct Importers POST BOX No. 68 MADRAS.

"ఆపరేషన్ అపాయకరం" —వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు.

ఆపరేషన్ లేకుండా గొంతులో పెరుగు మాంసకండలను (టాన్సిల్సు)

టాన్సినాల్ (రిజిష్టర్డు)

శాశ్వతంగా చక్కగా మాన్పును 5 సంవత్సరముల పరిశోధన ఫలితం: 4000 కేసులు పూర్తిగా నయమైనవి. కొండనాలిక పెరుగుట, నస్య, గొంతు బొంగురు యింకా ఎన్నో గొంతువ్యాధులకు ... టాన్సినాల్ ...

30 ... రు ...—0—0

40 ... రు ...—0—0 ...

అన్నిమందుల షాపుల్లో దొరుకుతుంది—

టాన్సినాల్ లేబరేటరీ,
58 గోవిందప్పనాయకర్ వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

వెంకటగిరి గొడవలు

అప్పులు యిస్తామనే ప్రచారం.

కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు పెట్టి అప్పులు యిప్పిస్తామని దర్శిడివిజన్లో ప్రచారం సాగుతున్నది.

వెంపరాల కరణం ఒక ప్రచారకుణ్ణి వెంట పెట్టుకొచ్చి ఉప్పులపాటి కూలీల్నంతా మెంబర్లుగా చేరమని ప్రబోధించగా మాకు కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఉంది మీ అప్పులు మాకవసరం లేదని చెప్పారట. తర్వాత సొసైటీ ప్రెసిడెంటు లేడని తెలిసి అతని యింటికిపోయి నేను బ్యాంకు యిన్స్పెక్టరును లెక్కలు తెమ్మన్నారట. ప్రెసిడెంటు లేడుపొమ్మన్నారట

ఇంతా శిస్తుబకాయీలు మరో చట్టంవచ్చి మింగేస్తుందేమో ఏదో ఒకల్యాండు మార్టిగేజి బ్యాంకు పెట్టించి తద్వారా బకాయీలు ఊడగొడదామనే ఆలోచనేగాని, రైతులకు అప్పులు యిప్పించి ఋణసముద్రంలోనుండి బైటవేస్తామని కాదు. "పులి దాసర్లకు పెడుతుందా"

—ఒక పలేకరి.

★

కలవాళం.

పూర్వం ఎస్టేటు గ్రామాల్లో పుట్టి 1 కి 16 మానికెల వంతున కరణాలకు కలవాళం వసూలు చేసేవారు. తర్వాత రు 1 కి 0-1-0 వంతున మారి ఆపద్ధతి 1323 ఫసలీ వరకు ఉంటూవచ్చింది. తర్వాత అదిపోయి జీతాలు ఏర్పడ్డవి.

కదా! తిరుగా ఎందుకో యీవిచారణ పల్లెల్లో జరుగుతున్నదే! మీకేమన్నా కారణం తెలుసునా!

★

పశువుల బీళ్ల పట్టాలనుండి తొలగిస్తారట.

అనాదిగా పశువుల బీళ్లను గ్రామస్తులే తమ పశువులు ఉచితంగా మేపుకొనే ఆచారంవుంది. తర్వాత గ్రామకు మొత్తంమీద యింతా అని పశువులబీళ్లకు పుల్లరి తీసుకుంటున్నారు. కొన్ని బీళ్లు బీటిపట్టాలక్రిందనే రైతులకు యిచ్చివేశారు.

ఇప్పుడు అలాంటి బీటిపట్టాలను రద్దుచేసి ఆ భూములు ఎస్టేటుక్రిందనే ఉంచమని ఉద్యోగులకు ఉత్తర్వులిచ్చారట.

అలా చేయడానికి ఎస్టేటుకు అధికారంలేదు. చట్టం వప్పుకోదు. రైతులు కళ్లుతెరుచుకొని మేల్కొని ఉండ ప్రార్థన.

—మా. సీతారామయ్య.

★

"అస్తాస్తపురాజు— అవ్యక్తప్రధాని— తిక్కపరివారము"

పైసామెరె జ్ఞాపకానికొస్తుంది మా వెంకటగిరి ఎస్టేటువారి చర్యలు చూస్తుంటే!

ఈమధ్య వర్షాలకు తుంబూరు చెరువు తెగిపోయింది. రైతులు పరుగెత్తి ఎస్టేటువారి ఏనుగ నొకదాన్ని తెస్తే (2 ఏనుగలు యీమధ్య నాయుడుపేటలో మకాం వేసిఉన్నవిలెండి) దాన్ని అడ్డంపెట్టి గండి కట్టుకుంటామని నాయుడుపేటలో దివానా పేష్కారునడిగితే అర్జీ పెట్టుకుంటే దానిమీద ఎస్టేటుకు వ్రాసి ఉత్తర్వు తెప్పించి యిస్తానన్నాడట.

కొరా! చివరకు ఎంత తెలివిగల ప్రభువులు ఉద్యోగులుగా ఏర్పడ్డారో? ఆ చెరువు జావా తెగ్తేదు. గంటలమీద ఆగండి కట్టకుంటే నీళ్ళన్నీ పోతవి. ఈలాంటిదానికి ఎస్టేటుకు వ్రాసి ఉత్తర్వు తెప్పించి యిస్తారట. ఎస్టేటునుండి జవాబు రావడమంటే అంత సులకనా? నాయుడుపేటలో ఒక ముడుపు, వెంకటగిరిలో చిల్లర ముడుపులు దేవుళ్ళకు చెల్లితే, 6 మాసాలు ఆఫీసెనిగా తిరిగితే, ఆనాటికి ఉత్తర్వు ఆసేది వస్తుందేమో?

టెలిగ్రాంమీద 1 గం॥ లో అనుమతి పొందొచ్చు. కాని ఉద్యోగులకెందుకు ఆత్రమో? చెర్లో నీళ్లు ఉంటేనేమి? పోతేనేమి? పండితేనేమి? ఎండితేనేమి? ఎస్టేటుల్యాండులున్నట్లు ఏనుగల పుష్టి యిచేయమన్నదా? అసలు ఉద్యోగులకు పండిన సంవత్సరం కంటే ఎండిన సంవత్సరమే మంచి మామూలు. పాల్లుగింజలు రాలేఆదును. కాబట్టి రైతుదుర్గతో ఎస్టేటుకు పనేమి? వారి ఉద్యోగులకు జవాబుదారి ఏమి?

ఓగుడ్డి ఎస్టేటా! ఈలా అవ్యక్తపు కార్యాలు చేసి ఎంతకాలం జీవించి ఉండగలవు?

—ఒక రైతు.

శ్రీ రాయిగారిపై చర్య

సంయుక్తరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యసంఘంవారు సెప్టంబరు 7 వ తారీఖున అత్యవసర సమావేశంలో రాష్ట్రంలోని కాంగ్రెసు ఎన్నికస్థానాలలో ఎందులోనూ యం. యన్. రాయిగారు సభ్యుడుగా వుండకూడదని రాయిగారిని సస్పెండు చేస్తూ ఈవిధంగా తీర్మానించారు. యం. యన్. రాయిగారి అభిప్రాయాలు వారి సంపాదకత్వాన వెల్వడే వారపత్రికలోనూ, ఇతర పత్రికా ప్రకటనల్లోనూ, వ్యక్తమవు తున్నవి. అందులో కాంగ్రెసు పాలసీ ఖండించబడినది. యుద్ధంలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి సహాయంచేయమనే వుద్దేశ్యం తెల్పబడియున్నది. అనేకమార్లు కాంగ్రెసుపాలసీ ఫలానాఅని స్పష్టపరుపబడినది. మంత్రుల రాజీనామాలు ఆపాలసీవల్లనే వచ్చినవి. రామఘడు తీర్మానంలో ఆదేపాలసీ వెల్లడియవుతున్నది. కాంగ్రెసు లోపలినుండి కాంగ్రెసు బలమును క్షీణింపజేయు ఇటువంటి పనులను కాంగ్రెసుసంస్థ సహించజాలదు. సంస్థయొక్క శిక్షణకిది సంపూర్ణంగా భంగం కలిగించే పద్ధతి. ఇటువంటి క్లిష్టసమయంలో కాంగ్రెసు పాలసీని కార్యక్రమాన్ని తూర్పారపట్టడం కూడనిపని. యం. యన్. రాయిగారిని ఇందువిషయమై ప్రశ్నింగా, కంప్లయింటు ఏమిటో ఫలానాఅని చెప్పండి అని తిరిగీమాకు జవాబు వచ్చినది, రాయిగారి బహిరంగ ప్రకటనవల్లనే వారిపైనున్న కంప్లయింటు స్పష్టమవుతున్నది.

తాత్కాలికంగా కాంగ్రెసులోని ఏయెన్నికస్థాన సభ్యత్వానికి రాయిగారికి అర్హతలేకుండా చేస్తూ, అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యసభకు ఈవిషయం తెల్పడమైనది. మళ్లీవిచారించి మేము తుదినిర్ణయానికి వచ్చేవరకు ఈనిర్ణయము అమల్లోవుంటుంది.

గంగవరం

కర్నూలుజిల్లా గంగవరంలో 4 తేదిరాత్రి సభలో రంగాగారిని, బోసును విడుదల చెయ్యలని భారతమంత్రి రాజప్రతినిధి ప్రకటనలపట్ల అసంతృప్తి ప్రకటిస్తూ, అందరుస్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొనాలని, తీర్మానించిరి.

—స్వ. వి.

జయాఫిలిమ్సువారి "జీవనజ్యోతి"లో కథానాయిక-కథానాయకుడు

50 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిచే గాంచిన

మదనమంజరి మాత్రలు

ధాతుక్షీణత మలబద్ధకము, స్వప్న స్ఖలనము, పిటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇవి రక్తమును, వీర్యమును, అధికపరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహం కలిగించును. వెల డబ్బీ రు1

రమణ విలాసిని

కామశక్తిని వృద్ధిపరచి, శీఘ్ర పతనమును నిలిపి ఎల్లరకును సంభోగములో తృప్తి నొందించును. వెల డబ్బీ రూ 1.

మదనమంజరి ఫార్మసీ,
(7) 184 చైనా బజారురోడ్డు, మదరాసు.
నెల్లూరు: ఆర్యన్ ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.

బిల్డింగు, ఇర్రిగేషన్ పనులకు

అమూల్య సలహాలు

ఇ. రామానుజులు శెట్టిగారు డి. పి. డబ్ల్యు డిపార్టుమెంటులో ఓవర్సీయరుగా 4 జిల్లా పనులలో 38 సం॥లు పనిచేసి బిల్డింగు ఇర్రిగేషన్లలో విశేష అనుభవము, నిపుణత పొంది రిటైరుఅయి ప్రస్తుతం కోర్టు కమీషనరుగా వున్నారు. ఇండ్లస్థానములు, ఎస్టిమేట్లు, ఎస్టేట్లు సర్వే గొప్ప కట్టడములను సూపర్‌విజను, ఇర్రిగేషన్ పనులు, సిమెంటు కాంక్రీటు పనులు చక్కగా చేయగలరు. ఈపనులు చేయించువారు వీరి సలహాలను, సహకారమును పొందినట్లయితే వీరసము అనవసర వ్యయము, నష్టము, కాలయాపనము మొదలగునవి లేకుండా నమ్మకంగా పనులు జరిపించుకొని లాభపడవచ్చును.

అడ్రసు:
ఇ. రామానుజులు శెట్టి, ఏం. వి. ఇ. టి. ఎ
రిటైర్డు పి. డబ్ల్యు. డి. ఓవర్సీయరు,
స్టోనుహౌసు పేట, నెల్లూరు.

ఉచితము.

మీరు గనోరియా (సెగ లేక పచ్చ కాకి) అను వ్యాధి నుండి బాగుపడదలచిన మాచే వ్రాయబడిన:

"సెగ రోగము"

అను పుస్తకమును చదువుడు. మీరు కార్డు వ్రాసిన తక్షణమే సుందరమగు పుస్తకము ఉచితముగా పంపెదము.

గనోరియా లేబరేటరీ,
నెల్లూరు.

కుష్టు బొల్లి: వగైరా

కుష్టు, బొల్లి, దేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం
వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు జి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా.

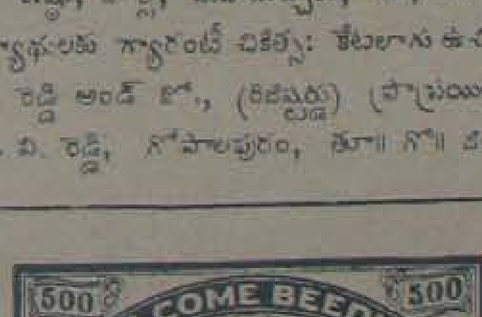

ఒకసారి "వెల్‌కమ్" బీడీ త్రాగిచూచిన దానిసువాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు—

హరిహరనాధ దేవాలయం.

హరిహరాలయము

పినాకినీ తీరమునకు (ఇప్పటి నెల్లూరు వాటరు వర్క్సు) వెంబడిగ అగస్త్యమహర్షిచే ప్రతిష్టింపబడిన హరిహరస్వామి యను (లింగమూర్తి) ఆలయ భూగర్భ గృహములను గలవు. ఇవిచాలా పురాతనములు. అత్యంత పవిత్రములు. ఇచ్చటనే తిక్కనసోమయాజి పదునేను పర్వముల కొరవ భారతము రచించి పూర్తి చేసెను. ఈ భారతము లోని సోమయాజి కవిత్వము హరిహరస్వామి మొదలు వినినతర్వాత తెలుగువారిప్పటికిగూడా వింటూవున్నారు. ఇట్లు కొంతకాలము గడచి క్రీ. శ. ప్రారంభ సహస్రాబ్దములో దేశకాల పరిస్థితులు తారుమారై మత వైషమ్యములు ప్రబలి హిందూ దేవాలయములకు ముప్పు వాటిల్లు కాలములో ఒకప్పుడు ఈ హరిహరస్వామికి సంబంధించిన రహస్య భూగర్భగృహములో అర్చకులు స్వామివారి ఉత్సవ విగ్రహములను స్వర్ణమయ అశ్వావిగ్రహమును ఉపచార పాత్రాదులు దాచి ప్రాణములు దక్కించుకొని పలాయితులైరి. తరువాత కొంతకాలమునకైనా హిందువులందు ప్రవేశింప వీలుకాని దురాక్రమణ ప్రదేశముగా మారుటయును, నదీతీరమగుటను క్రమక్రమముగా వరదలచే పూడుపట్టి ఈ ఆలయము, తత్సంబంధ అర్చామూర్తులు, దేశీయ చరిత్రను ఆంధ్రప్రథకు దూరమై నదీతీర భూగర్భమునదాగిరి. ఇది జనపరంపరగ ఈ మండలి వాసులందరికి తెలిసినవిషయమే గాని దీర్ఘకాలమగుటచే స్థల నిర్దేశము చేసుకోలేకపోయిరి.

పునః ప్రతిష్ట.

19 శతాబ్దాదిని నెల్లూరు పురపాలక వర్గము వారు పెన్నానదినుండి గొట్టములద్వారా నీరు సప్లయిచేయుగోరి జిల్లాఅనుమతికి తూర్పున పెన్నానది వెంబడి వాటరు టాంకుల కొరకు త్రవ్వుచుండగా అందుభూగర్భగృహమున ఉత్సవ విగ్రహములు దొరికెనవి. అయితే అప్పటికి మూలవిరాట్ గాని ఆలయముగాని కనుపడనందున ఈదొరికిన విగ్రహములు ఏదేవాలయమునకు సంబంధించినవో తెలియనందున పురాతన వస్తు పరిశోధనల చట్టంక్రింద ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొని మద్రాసు మ్యూజియంలో వాటిని భద్రపరచియున్నారు. తరువాత 1921-22 సంవత్సరమున ఆప్రదేశము వెంబడిగ మరియొక అవసర కార్యముకొరకు త్రవ్వుచుండగా ఈహరిహరాలయము మూలవిరాట్ యును శ్రీ బాలాంబికయును సిద్ధి గణేశాదిమూర్తులు సహా ఆలయము భూగర్భములో కనుపడిరి. అయితే అది విమర్శనా పూర్వకముగను, అవసరాలనుబట్టి త్రవ్వి తొలగింపబడినవి.

ఇటీవల కొందరు మేధావులయిన భక్తులు పురాతత్వేతిహాస సంస్థల నిరూపణ చేసియును హరిహర చిహ్నితరేఖల బట్టిన్ని ఈ లింగమూర్తిని హరిహరస్వామినిగా గుర్తించి నెల్లూరు కాపురస్తురాలు నిడవలూరు సుబ్బమ్మ గారి ద్రవ్య సహాయముతో బ్రహ్మశ్రీ ఉదాలి సీతారామశాస్త్రి గారి ఆధ్వర్యమున సక్రమవిధానమున నూతన ఆలయ విగ్రహాది ప్రతిష్టలుజరిపి, నిత్యనైవేద్య దీపారాధనాది కృత్యములు జరిగించుచున్నారు.

మనవి.

స్వామివారికి ఉత్సవములు జరుపుటకును, నిత్య విధులు జరుపుటకును ఉత్సవవిగ్రహములు లేవంగున కొరవడుచున్నది. గనుక ప్రభుత్వమువారు ఆ మద్రాసు మ్యూజియంలోయుండే విగ్రహములను తిరుగ దేవస్థానంవారికి వాపసు దయచేయవలెను. ఈ నెల్లూరు పట్టణవాసులు, మునిసిపల్ వారు జిల్లాబోర్డువారు ఇంకను అనధికార పుర ప్రముఖులందరు కలిసి ప్రభుత్వముతో రాయబారము జరిపి హరిహరస్వామి విగ్రహములు తిరుగ స్వస్థానమునకు చేర్పించ ప్రయత్నించుదురని కోరుచున్నాను. ఇంకా ఈవిషయమైన పోగట్టా తెలిసినవారు పత్రికా ముఖమున వెల్లడించుదురని కోరుచున్నాను.

—అగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడుగారు.

తాకట్టు వడ్డీవ్యాపారపుబిల్లు

డాక్టరు పట్టాభిగారి సపోర్టు.

తాకట్టు వడ్డీవ్యాపారస్థుల వల్ల పేదప్రజలు పడే బాధలు చెప్పరానివి. ఈ వ్యాపారంపైన సరియైన కంట్రోలు వుంచేచట్టం ఇదివరకెప్పుడో రావలసింది. ఇదిగూడ ఇప్పుడు రాగూడదని ఆందోళన బయలుదేరింది. ఈ ఆందోళన వడ్డీవ్యాపారులు బయలుదేరదీసినారు. సామాన్య ప్రజలు మేల్కొన్నారు. సెప్టెంబరు నెల 7 దిన సా॥ పీపుల్సుపార్కువద్ద, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కమిటీ, సాంఘిక సేవాసమితులు, కార్మికసంఘాలు కలసినవారి యాజమాన్యంక్రింద పెద్ద బహిరంగసభ జరిగింది.

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించినారు. వారి ఉపన్యాస సారాంశాన్ని క్రిందను యిస్తున్నాము.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వున్నపుడు ఈసంబంధమైన పెద్దబిల్లు [illegible] తేవలచినారు. ఇప్పుడు [illegible] ప్రభుత్వంవారు ప్రవేశ పెట్టినారు. ఏమయితేనేమి ఇది చాలా మంచిదని, దీనికి [illegible] సిద్ధపడియుండవలెను. నాటి [illegible], కోఆపరేటివు సంఘాలు తప్ప, వ్యక్తులను వడ్డీవ్యాపారం చేయనీయ గూడదు. రెండవ దేశంలో అట్లా అమలు జరుపడానికి వీలులేదు. గనుక ఇటువంటిబిల్లులు అవసరమవుతాయి. చిన్నచిన్న మార్పులు కొన్నిచేస్తే, బిల్లు చక్కగా వుంటుంది. వడ్డీరేటు నూటికి [illegible] మించరాదు.

అమెరీ తిరస్కారం

పట్టాభిగారి వ్యాఖ్య.

ఆగష్టు 14 తారీకున అమెరీగారు గావించిన [illegible] ఉపన్యాసాన్ని ఒక్కమాటతో సంక్షిప్తంచేసి "లేదు" అని తిరిగి పార్లమెంటుసభలో అమెరీగారన్నారు. "తీసుకుంటే తీసుకోండి, లేక పోతేపోండి" అనేధోరణిలో వున్నది వ్యవహారం.

ఇక రావలసిందేమీ లేకపోయినా రాకతప్పదు. తుఫాను వీస్తుంది. దాన్నెదుర్కొనడానికి అందరము సిద్ధపడవలె.

సెప్టెంబరు 27 తేది విడుదల

ఇందిరావారి

ఇల్లాలు

బాలసరస్వతి, రాజేశ్వరరావు,
సీతాపతిరావు, రాఘవన్ మొదలగు
వారు నటించిన మహోజ్వలచిత్రం

డైరక్షన్ రామబ్రహ్మం.

బెజవాడ	—	దుర్గాకళామందిరం
గుంటూరు	—	సరస్వతీటాకీసు
తెనాలి	—	సత్యనారాయణటాకీసు
మచిలీపట్నం	—	బృందావనటాకీసు
ఏలూరు	—	రామకృష్ణటాకీసు
రాజమండ్రీ	—	హనుమాన్ పిక్చరు పాలెస్
విజయనగరం	—	కృష్ణసినిమా
విశాఖపట్నం	—	పూర్ణాథియేటర్
కాకినాడ	—	క్రౌనుటాకీస్
సికింద్రాబాదు	—	రాజేశ్వరీటాకీస్
బెంగుళూరు	—	సాగర్ టాకీస్

SOLE DISTRIBUTORS,
SARASWATI TALKIES LTD.,
BEZWADA.

Zamin Ryot Power Press, 168 Danduvari St, Nellore,